Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БҮРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭН

...(б)-гэй Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган

...41 (3545) 1941 оной октябриин 12, воскресенье. СЭН 15 МҮНГЭН.

Мүнөөдэрэй номерто:

1-дэхи НЮУРТА
ВСЕВОБУЧЫЕ ЭРХИМЭЭР ҮНГЭРГЭЕ (түрүү бэшэг).
СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОҺОО.
Х. Намсараев.—Эдибхитэйгээр хабаадалсажа байна.
ҺҮҮЛЭЙ ЧАСТА.
2-дохи НЮУРТА
А. Борисова.—Фашистска дарлагшадта эсэргүү Европын арадуудай тэмсэл.
М. Кузнецов.—Эмхитэйгээр эхилбэ.
П. Шулунов.—Түрүүшын занятинуд.
Д. Колмаков.—Һурэлсаха хүсэл ехэ.
Ц. Цыденов.—Нэгэдэхи рото.
Эрхим командирнуд.
3-дахи НЮУРТА
Советскэ эхэнэрнүүд—агуйуехэ хүсэн мүнх.
Залуу патриодуудай уялганууд.
А. Шадаев.—Дайнай үеын темпээр хүдэлмэрилхэ.
Эхэ оронойгоо оборонын фонддо.
Б. Афанасьев И. Дененберг—Иван Середада шагнал барюулба.
4-дэхи НЮУРТА
И. Ермашев.—Алууршадай армиин.
Американска ажалай федерациин съездэ Рузвельтын элигэһэн бэшэг.
Элиашые сүүдлэһэнэй тодорхойлолго.
Германска информационно бюрогой хуурмаг шэнэ аашанууд.
Французуд генерал де Голлиин армида ороно.

ВСЕВОБУЧЫЕ ЭРХИМЭЭР ҮНГЭРГЭЕ

...анай эхэ орондо добтолон орошуһаша муухай фашизмда ...үү советскэ арадай агуйуехэ ...ай эрхэ байдалда фронт тыл ...ай удхашанарынь адли болоо...сгаан далайһаа Хара далай ...р угаа ехэ үртэн дайда дээрэ ...о байгаа шэрүүн шанга ...ааануудта манай алдар ...гаа Улаан Армиин баатар ...боецүүд хэтэрһэн дайсанда ...шанга харюу сохилто үгэ...байнад. Тэдэнэрэй жэшээгүй ...г ба шэн эорит гаргалгань ...дэлхэйе гайхуулжа, өөрынорониой арад зониие баярлуулжа, дайсанда эсэрэмсэлдэ бодхобо. Мүн Улаан ...ин боецүүдтэй хамта хэдэн ...лон олон тооной хүсэн түгэд ...ай арми—ополчени гэдэг ...дажа ябана.

...йсан болбол территориин ...ар эды тэды амжалтануудые ...ан болбошье, манай Улаан ...а, Улаан Авиацида, Үһэнгэй Флотто хяа һүгнэ сохиуулгүүдээ, буу зэбсэгээ, техникгүй ехээр гэгээ. Гэбэшье, ...мүнөөдөө үшөөл хүсэтэй, ...шанэ хүсэнүүдые дайнда ...гаан, урагшаа үшөө дуттаар лэ байһан баримтые анхаа...а абангүй байжа болохогүй. ...р хорото дайсантаа эсэргүү ...тэмсэлдэ жагсаабди, бидэ...энэ тэмсэлээ эрхэбэлэ эсэсүргэхэбди, манай хэрэг — ...а!

...өөр иалта туйлахын тулада ...ай ба ажахын барагдашагүй ...резерв хүсэн хэрэгтэй. Иимэ ...хүсэн машайда яһала бии, ...ай резервнүүд барагдашагүй. ...орон дотороо хаана-хаанагүй ...ай фронт дээрэ советскэ патриуд героическа хүдэлмэрсэр ...ай дайсанаа илаха ябадалые ...дэнэ. Гэбэшье, бидэнэр дайгримаар, эрхим бүтээсэтэй-хүдэлмэрилхэһөө гадна, мүн ...өө бэсэрээ хэрэгтэй сагта ...эбсэг гартаа барин, эхэ оро...камгаалагшадай зэргэдэ жагар бэлэн байха ёһотойбди.

...гар иимэһээ 16-һаа 50 хүрэ...ааһатай аад, буу зэбсэг гар...барин ябажа шадаха СССР-эй ...эрэгтэй гражданинуудые сэ...ай хэрэгтэ уялгата ёһоор һур...а тухай Гүрэнэй Обороныи Комитет тусгаар тогтоол абаһан ...а. Энэ хэмжээлбүүлгын удха...арынь угаа ехэ, ушарынь мү...**хүдэлмэришэд, колхознигууд, ...интеллигентнүүд, улаанармеецүүд ...ан-сэргэйхид барандаа Со...Союзай зэбсэгтэ хүсэнэй нэ...эл сэргэй эмхи болон хам...**.

...үгэдэниитын сэргэй уялгата ...ал (Всевобуч) энэ оной ок...ин нэгэндэ бүхы Союз дотор ...э. Манай республикын ажалниитэ болбол уул тогтоолые ...алуунаар ба дэбжэлтэтэйгээр ...ан байна. Октябриин нэгэнэй ...хүдэлмэриин һүүлээр хүндэлшэд, колхознигууд ба интелигентнүүд сэргэй эрдэмые тогтоон саг болзор соонь һайнаар ...рхим һайнаар шүдалха зорилгуудаа табижа, һуралсалай ...ануудта сугларһан байха юм. Улаан-Удэ городой Центральна ...о Всевобуч болбол илангаяа ...гэйгээр эхилбэ. Нүхэр Бирюой командалдаг подразделени ...р түрүүшын үдэрнөө эхилжэ, ...нуудынь тогтоогдоһон 110 часай турша соо сэрэгэй хэрэгые мүнөө үеын дайнай эрилтын хэмжээгээр бүрин ба эрхим һайнаар шудалха тухай социалистическэ уялганууд ябаба. Нүхэр Новинскын командалдаг подразделенидэ 50 гаран һаһатай үбгэд ерэжэ, сэрэгэй хэрэгтэ һайн дурлараа һуралсахаа мэдүүлһэн байна, гэхэ зэргээр городой ажалшад ехэхэн эдибхи ба дэбжэлтэ харуулба. Селенгын аймагай Ноехоной сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой колхознигуд сэрэгэй һуралсалые эмхитэйгээр эхилээ. Эндэ 50 һаһатай Доржиев Шагдар ба 17-той Сокторов Бадмажапишье эхэ ороноо хариин дайсанһаа хамгаалха ёһотой арюун уялгаяа мэдэрэн ойлгожо, Сталинска Конституциаар бэхилэгдэһэн өөһэдынгөө үйсөөлтэнүүдые зэбсэгтэ хүсөөр хамгаалхаа бэеэ бэлдэжэ оробод. Эдэ бүгэдэ һайн жэшээнүүдые тоолохо болоо һаа ехэ олон байна.

Тиигэбэшье энэ шухалын шухала хэрэгые бэелүүлхэ ябадалда баһа өөрынь дутуу дунданууд байха юм. Жэшээлбэл, Зэдын аймагта Дээдэ-Торидо ба Боргойдо буу зэбсэг ба һуралсалай бэшэ бэшэ хэрэгсэлээршье, мүн командно-политическэ составааршье мүнөө хүртэр үшөө хангагдаадүй. Юундэ хангагдаагүйб? Буу зэбсэг ба һуралсалай хэрэгсэлнүүд үгы, тиимэһээ бидэнэрэй яахашье арганай үгы гэхэ зэргын иимэ өөдэгүй һанал Всевобучые эмхидхэхэ ба хүтэлхэ нюурнуудай дунда үзэгдэдэг байна. Иимэ һаналые эрид үсадхаха хэрэгтэй. Харин, «хаана һуралсалай буу зэбсэг үшөө үгыб, тэндэ буу зэбсэгэй хэб зурагуудые үргэпөөр хэрэглэхэ хэрэгтэй» гэһэн заабари бии ха юм.

Түрүүшын үдэрнүүдтэ тохёолдоһон дутуу дуеданууде дары усадхажа, гартаа буу барин ябажа шадаха республикын бүхы эрэгтэй гражданинуудые Всевобучто баранинин хандуулая. Ажалшанай дунда ба боецүүдэйшье дунда Всевобучын удхашанарые тодо һонороор ойлгуулха зорилгоор политическэ хүдэлмэри үргэнөөр ябуулгаха ёһотой. Подразделени бүхэндэ дайшалхы хуудаһан гэдэг ханын газетэ гэргаха ба социалистическэ мүрысөөе дэлгэрүүлхэ. сэрэгэй жаяг заршам һайнаар сахиха шухала. Коммунистнууд ба комсомолецууд Всевобучые үнэргэлгэдэ түрүү һуури эзэлжэ, ульгэр жэшээ харуулха зэргэтэй.

Сэрэгэй һуралсалай шанар тухай анхаралаа табиха шухала. «Түс бүри гражданин бүхэн сэрэгэй жагсаал ба винтовко мэдэхэ, мэргэнээр буудажа, жада ба хүрзэ шудалжа, гар граната ба горючитай бутылка шэдэжэ шадаха, хорото зүйлнүүдһээ бэеэ аршалха аргануудые үзэхэ, бэеэ нюужа далдалжа шадаха ёһотой». (П. О. «Правда»).

Мүнөөдэр станюк дээрэ хүдэлжэ байһан хүдэлмэришэн, трактор жолоодожо ябаһан колхозник, жэшээнь, үглөөдэр дайнай газарта ябашаһан байхадаа болохо юм. Иимэһээ мүнөө сагай сэрэгэй техникэтэй хүсэд танил, сэрэгэй эрдэмтэй, бүхэр фашистнуудтай бодотоор тэмсэхэ тэмсэлдэ һураһан тоогүй олон хүн резервнүүдые бэлдэхэе. Иигэжэ дайсанаа илахамнай лабтай.

ҺҮҮЛЭЙ ЧАСТА

Германи ба Финляндиин хоорондохи арсалдаан

...ТОКГОЛЬМ, октябриин 10. (ТАСС). Зүүн фронтдо финскэ сэ...үүдэй саашадаа яажа хабаа...ха тухай асуудалай талаар ...ровскэ Германиин ба фин...ска правительствын хоорондо ...арсалдаан гараа гэжэ Швей...„Эребру Курирен“ гэжэ газе...дамжуулна. Эб найрамдалай ...Финляндиин ажалша оло...ын хүдэлөөнөөө ехээр айһан ...нүүд болбол хэрбээ тусгаар амжараа эб найрамдал байгуулха тухай хэлсэхэ ябадалай гараа гээшэгшэ һаань, Финляндиие эзэлэн абахабди гэжэ занаһан байна. Германска командовани болбол хойто фронтын зарим участогуудые дээрэхи финскэ частьнуудые германска солдадуудаар һэлгэхэ баатай болоо. Ушарынь хадаа финнүүд дайнай ябуулганууде үргэлжэлүүлхэ-һээ огтолон арсанад.

Ленинград шадар немецүүдэй гэзэлтэ тухай турецкэ газетэ бэшэнэ

...АНКАРА, октябриин 10. (ТАСС). ...„Асыр“ гэжэ газетэ болбол ...нград шадарай дайнай ябуулгуд тухай хэлэх эзуураа, неме...дэ угаа ехэ хоролто гэзэлтэ гэжэ бэшэнэ. Нэгэшье бэхижүүлэл хэрэм болбол бидэнэртэ эсэргүүсэлтэ үзүүлжэ шадахагүй байгаа гэһэн немецүүдэй баталалгые тус газетэ тон ехээр наадална. „Одесса ба Ленинград энэ баталалгые үндэһөөрынь буруу болгон гэршэлнэ“.

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОҺОО

ОКТЯБРИИН 9-эй ҮДЭШЫН МЭДЭЭСЭЛ

Октябриин 9-эй туршада манай сэрэгүүд болбол дайсанда эсэргүү байлдаануудые бүхы фронт дээрэ ябуулжа, вяземскэ, брянска ба мелитопольско зүгүүдтэ илангаяа шанга байлдаануудые ябуулба.

Октябриин 7-до 34 немецкэ самолет үгы хэгдээ. Манай гэзэлтэ —17 самолет. х

* * *

25 немецкэ самолет Мурманск городто добтолго хэхые һэдэбэшье, нүхэд Кузнецов ба Головни гэгшэдэй авиачастьнуудай летчигуудаар намнагдаһан байна. Агаарай байлдаануудта дайсанай 8 самолет унагаагдаба. Парашюдаар бууһан 9 фашистска летчик плендэ баригдаба.

* * *

Баруун зүгэй фронтын нэгэ участок дээрэхи манай обороныи лини худар хушуурэн ороһон немецүүд байлдаанда томо мотомеханизированнэ бүлэг сэрэгүүдые хаяһан байгаа. Полковник Катуковай часть болбол дайсалай түрилтые гэдэргэнь сохижо, фашистнуудые горьтойхон гэзэлтэдэ оруулаа. Танкова тулалдаанай үедэ немецүүд болбол 30 гаран танк, танк буудаха 19 ехэ буу бүхы солдадуудтайнь, ябган сэрэгүүдые тээжэ ябаһан ашаанай 9 машина, зенитно нэгэ батарей, нэгэ хүндэ ехэ буу гээжэ, 400 гаран солдадаа алуулһан байна.

* * *

Баруун урда зүгэй фронтдо дайсанай айхабтар шанга атакые гэдэргэнь сохихо зуураа, манай нэгэ часть болбол 3 үдэр байлдажа, 500 гаран солдат ба офицерые, 7 танк, олон ехэ буу, миномедуудые ба ябган сэрэгүүдтэй автомашиные үгы хэбэ. Манай сэрэгүүд болбол эллэб калибрын 16 бүтэн ехэ буу, 1 зенитнэ тодхолго, олон автомашина ба мотоциклнүүдые, 5 трактор, олон тоото минэ, снарядууд, патрон ба сэрэгэй эд хэрэгсэлнүүдые барижа абаа.

* * *

Капитан Ивановой командалдаг манай 6 штурмовой самолет баруун урда зүгэй фронтын нэгэ участок дээрэ тагнуулай ниидэлгэ хэхэ үедөө немецкэ мотомехколонные бомбодоо. Бомбодолгын амжалтатайгаар болоһон дээрэһээ 13 фашистска танк, 21 автомашина, 9 мотоцикл ба 200 шахуу солдат ба офицер үгы хэгдэһэн байна.

* * *

Нүхэр Иванай командалдаг партизанска отряд болбол баруун зүгэй фронтдо немецүүдэй эзэлһэн нэгэ райондо фашистска частьнуудые амар байлганагүй, ходоодоо түбэг хэнэ. Һаяхан түс отрядай тагнуулшад болбол нэгэ деревниһээ ондоо нэгэ деревни тээшэ томо немецкэ частиин штаб нүүжэ ябана гэжэ командиртаа мэдүүлһэн байгаа. Командирынь штабной машиные барижа абаха гэжэ шийдэбэ. Партизанууд хоёр пулемет ба гранадуудаар бэеэ зэбсэглээд, харгын хажуугаар нюуһан хэбтэһэн байна. Штабной машиные зуу метрын газарта ерүүлээд пулемедоороо буудаба. Немецкэ офицер, шофер, мотоциклист ба солдадууд машинаяа хаяад, ой модон хүдэр зугадаһан байгаа. Партизанууд штабной документнүүдые гартаа оруулжа абаад, машинынь галдаба.

Һаяхан түс отряд болбол немецкэ автоколонные ашаан угтаа. 150 метрын газарһаа партизанууд фашистнуудые пулемедоор ехэ хүсэтэйгөөр буудаһан байна. Дайсанай сэрэгэй элдэб эд хэрэгсэлые ба хубсаһа хунарые тээжэ ябаһан хэдэн ашаанай автомашинануудые сохигдоһон байгаа. Немецкэ отрядтай хам ороһон тулалдаанай үедэ партизанууд дайсанай 8 солдадые алаба.

Дайсанай батахан аэродромдо добтолһон һуниин добтолго илангаяа амжалтатай болоһон байгаа. Партизанууд һөмөөхэнэр немецкэ нахюулые абажа хаяад, аэродром дээрээ байһан дайсанай 2 самоледые горючитай бутылканнуудаар үгы хэһэн байна.

* * *

Германска армиин булимтаран эзэлһэн оронуудтахи немецкэ засаг болбол нютагай хүн зонһоо ноохон ба үһэтэй арһан хубсаһа, хунжэл ба санг гэхэ мэтэнуудые хүсээрээ буляан абаха ябадалые үргэлжэлһөөр байна. Норвегидэ гестэповецууд болбол бүхэли һара соо олонитын дунда нэгжүүлнүүдые хэнэ. Немецкэ полиции болбол һуниндөө норвежецүүдэй байрада орожо, һүүлшынь дулаан хубсаһа ба хунжэлыень хүртэр буляан абана. Гитлеровецүүд хунэ үбшэнтэй хүнүүдэйшье хунжэлые орхиногүй. Гитлеровскэ дээрмэшэдэй тонноходонь эсэргүүсэлтэ үзүүлхые һэдэһан норвежскэ эхэнэрнүүдые зэрлиг муухайгаар зобооһон ябадал ехэ олоор тэмдэглэгдэһэн байна.

* * *

Бүд нэхэлгын ажаүйлэдэбэриин хүдэлмэрилэгшэд болбол фронтдо ба тылдэ шухала хэрэгтэй бүд бараае гаргаха ябадалаа ехэдэжэ, ами бэеэ хайралангүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Фрунзын нэрэмжэтэ московско фабрикын бүд нэхэдэг 254 эхэнэр түс бүридөө 3 станогой орондо мүнөө дүрбөөд станок дээрэ хүдэлмэрилжэ байна. Бүд нэхэдэг эхэнэр нүхэр Порунова гэгшэ хоёр недели соо түсэбһөө гадна 400 метр дээдэ шанартай бүд нэхэжэ гаргаа. Ватерщица нүхэр Кузнецова гэгшэ 500 эзрсэтэй орондо 624 эзрсэг дээрэ хүдэлмэрилнэ; хоёр недели соо нормынгоо саада тээ 289 килограмм эзрэмэлые бүтээжэ гаргаба. Московско областиин ликинскэ фабрикын бүд нэхэдэг эхэнэр нүхэр Жукова гэгшэ нормынгоо саада тээ хоёр хахад дахинһаа үлүү олон станок дээрэ хүдэлмэрилжэ, даабаринга 300 процент шахуу гүйсэдхэнэ. Барнаульска меланжева комбинадай бүд нэхэхэ фабрикын мастерай туһалагша нүхэд Голосов ба Дягилев гэгшэд урдань 48 станок дээрэ хүдэлмэрилдэг зад, мүнөө 60 станок дээрэ хүдэлмэрилжэ байна. «Краснуволжско мануфактура» гэжэ фабрика дээрэ нүхэр Жуковай монтажнигуудай бригада болбол 36 удэрэй орондо 18 үдэр соо 6 ватернүүдые монтировалаа.

ОКТЯБРИИН 10-ай ҮГЛӨӨНЭЙ МЭДЭЭСЭЛ

Октябриин 9-эй һуниин туршада манай сэрэгүүд болбол дайсанда эсэргүү байлдаануудые бүхы фронт дээрэ ба илангаяа хатуу шанга байлдаануудые Вяземска, Брянска зүгүүдтэ ябуулба.

* * *

Фронтын баруун зүгэй участогуудай нэгэн дээрэ дайсанай хатуу шанга атжаануудые гэдэргэнь сохижо байгаа манай нэгэ часть 3 удэрэй турша соо немецкэ 65 танк, мянгаһаа дээшэ тооной немецкэ солдадые үгы хэһэн байна. Фронтын мүн энэ зүттэ фашистска хоёр батальон һогтуу солдадууд манай частьнуудта эсэргүү атакэда ороһон байгаа. Манай сэрэгүүдэй эршэмтэй буудалгаар немецкэ колонно үй бута сохигдоо. Добтолжо ябаһан дайсанай ехэнхи хүбинь үгы хэгдэһэн байгаа.

* * *

Фронтын баруун зүгэй участогуудай нэгэн дээрэ манай бүлэг самоледуу хадаа добтолжо ябаһан дайсанай сэрэгүүдые бомбодоо. Бомбын сэхэ тудалгаар ба пулемедсор буудажа солдадуудые ба буу зэбсэгүүдые тээгээд ябаһан немецкэ 54 автомашина, минометно 6 батарей, артиллерийскэ 3 батарей хяа хамха сохиһон байна. Фронтын баруун зүгэй нүгөөдэ участок дээрэ манай самоледуудай хаяһан бомбодо дайрагдажа дайсанай 18 автомашина, 4 ехэ буу, минометно 1 батарей бута сохигдоһон, горючиин склад тэһэлөгдэһэн ба хоёр ротоһоо дээшэ дайсанай ябган сэрэгүүд үгы хэгдэһэн байна.

* * *

Дайсанай сэрэгүүдэй добтолгодо эсэргүүсэһэн байлдаануудые ябуулжа, манай бүлэг самоледууд фронтын баруун-урда ябган сэрэг ба һомо хэрэгсэл тээгээд ябаһан дайсанай 56 автомашина үгы хэһэн байгаа.

* * *

Фронтын баруун-хойто зүттэ немецүүдээр эзэлэгдэһэн районуудай нэгэн дээрэ нүхэр П. гэгшын командалдаг партизанска отрядай боецүүд болбол фашистнуудта медэрмээр сохилтонуудые хэнэ. Һаяхан, партизанууд Т. Һууринай харгы дээгүүр минэнүүдые табяад, һүүлээрынь Һуурин соо байһан дайсанай һомо хэрэгсэлтэй складые галдажа тэһэ татаһан байгаа. Немецүүд тон яараалаар машинануудаа Һуурин-һаа гаргажа эхилээ гэбэшье, минэдэ дайралдажа 4 танкнь, 3 хүнгэн ба ашаанай 2 автомашинань хяа сохигдоо. Володарскын нэрэмжэтэ совхозой райондо партизанууд хадаа һаяхан эндэ тэхэрижэ ерэһэн помещик—немецкэ барон фон-Биндерлинг гэгшын байралһаа гэрые ба тээрмые галдаһан байна.

Мүн тэрэ райондо дайралдажа байгаа нүхэр Н. гэгшын командалдаг партизанска отряд болбол түмэр замай линиие нилээд утга газарта һандаргажа, немецкэ гурбан офицертэй дрезинэ, һомо хэрэгсэл, горючитай ашаанай 5 автомашина, минометно тодхолготой 2 автомашина, штабай офицернүүдые ба чиновнигуудые шэрэжэ ябаһан 7 хүнгэн автомашина үгы хэһэн байна. Партизанууд хэлхеэ холбооной линиие 19 ондоо газарнуудаар һандаргаһан байха юм.

* * *

Немецүүдэй эзэлһэн Югославиин городуудаар ба тосхонуудаар фашизмда эсэргүү хүдэлөөн үдэр һөө үдэртэ үргэжэжэ байна. Югославска патриодуудай партизанска отрядууд немецүүдэй эзэлһэн городые бэһэлэн хүреэлжэ, германска сэрэгэй шухала объектнүүдтэ добтолго хэнэ. Валево, Шавац ба Обреновиц городууд шадар партизанска отрядай ба эзэмдэгшэдэй сэрэгэй хоорондо үсэд шанга байлдаанууд болоно. Валево город партизануудаар бэһэлэгдэнхэй. Город шадарай байлдаануудта хэдэн зуун немецкэ солдат ба офицер плендэ абтаа. Немецүүдһээ буляан абаһан Ужиница городһоо партизанууд сэрэгэй ехэ хэрэгсэлнүүдые абаһан байна.

Голландиин олон городуудта демонстрацинууд боложо, голландска патриодууд болбол национал-социалистнуудаа ба немецкэ полициа эсэргүү тулалдаануудые хэнэ. Голландска ажалша арад болбол һүйдхэлнүүдые, ажал хүдэлмэри һаатуулха ябадалнуудые эмхидхэдэг байна. Роттердамда, Амстердамда гал түймэр ба тэнэрэлгэнүүдээр судна байгуулалтын, металлургическа заводуудта тон ехэ гэмтэл һандаргал хэгдэһэн байна. Бредын, Девентрын, Алмелын районуудта сэрэгэй складуудта байһан таряа талхан галдагдаһан байха юм. Таряашад болбол Германида эдеэ хоолой зүйл элигээхэ ябадалые бүхы аргаараа унжагайруулан һаатуулхые оролдоно. Немецүүдэй эзэлһэн предприятинууд дээрэ хүдэлмэриин темп үдэрһөө үдэртэ доошоо ороно.

* * *

Советскэ ороной ажалша арад болбол дайсаниие түргэн саг соо үй бута сохихын түлөө шухалын шухала удхатай гүрэнэй зөөри хэрэгсэл, түүхэй эд хэрэгсэл, материальна зөөринүүдые гэмнаха арбилха ябадалые тон нанганаар сахина. Горьковско Молотовой нэрэмжэтэ автомобильна завод дээрэ халаалгын печьнүүдтэ хэрэглэгдэдэг мазуудай орондо үйлэдбэриин хаядаһан дабирхай хэрэглэгдэдэг болоо. Павлово городой Ждановай нэрэмжэтэ завод дээрэ энээнэй урда тээ хэрэглэгдээгүй эбдэрхэй хэбтэһэн таби гаран станогуудаа зайгадажа ба оньһожоруулагдажа үйлэдбэридэ табигдаһан байна. Краснодар ба Белоречинскэ депогой паровозно бригаданууд болбол түлишэдэ тон ехэ арбилалта хэбэ. Краснодар депогой машинист нүхэр Момот гэгшэ хоёр һарын турша соо нэгэ вагон түлишэ арбилһан байна. Горький—пассажирска депогой машинистнуудһарын турша соо 424 тонно шулуу нүүрһэ арбилаа. Калининай нэрэмжэтэ шахтын коллектив эрхим амжалтануудые туйлаба. Сталинобадска областиин нефть олзоборилгын ахалагша инженер нүхэр Болотов нефть абалгын үедэ гарадаг газобензинэй гэзэлтые усадхэха шэнэ түхеэрэлтэ хэһэн байна. Нүхэр Болотовой энэ үүсхэл хадаа гүрэндөө нэгэ миллион хахад түхэриг мүнөө арбилалта хэхэ байна.

Улаан Армияа дулаан хубсаһаар хангая!

Эдибхитэйгээр хабаадалсажа байна

СЕЛЕНГА. (**Манай тусхай корреспондентһээ**). Героическа Улаан Армиингаа боецүүдтэ дулаан хубсаһа бэлэглэхэ тухай үүсхэлые Селенгын аймагай колхознигуд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад халуунаар угтажа, энэ хэрэгтэ эдибхитэйгээр хабаадалсажа байна. Октябриин 6-ай үдэр хүртэр 4713 элдэб хубсаһан ороод, центральна складта тушаагдаба. Тэдэнэйнь дунда: 557 паар валенка, 97 оодон дэгэл, 63 даха, 201 хубэнтэй куртка, 223 хубэнтэй үмдэ, 348 шэхэбшэтэй малгай, 321 паар ноохон оймһо, 610 паар ноохон баарья, 535 хониной арһан бээлэй, хүдэһэн гутал, хуриганай ба гүрөөһэнэй арһанууд ба бусад зүйлнүүд бии.

Юрөөгэй сомоной „Улаан Юдэнгэ“ колхозойхид хэдэн арбаад валенка, дэгэл оймһо, бээлэй ба бусад хубсаһанууде, тэрэшэлэн 210 хониной арһа бэлэглээд, аймагай складта тушааба.

Тамшын сомоной „Социализм“ колхозой членүүд 306 элдэб хубсаһа, 275 хониной, ямаанай ба нохойн арһа, 1085 килограмм ноохо гэхэ мэтые үгэһэн байна.

Селенгын колхозууд, предприятинууд ба эмхи зургаануудта дулаан хубсаһа суглуулга һулараагүй темпээр ябуулагдажа байна.

Хоца Намсараев.

Боецүүдээ дулаан хубсаһаар хангаха манай уялга

13-дахи замай службын дистанциин хүдэлмэришэд ба албахаагшад дулаан хубсаһанай фондые арбидхажал байна. Нүхэр Новиков гэгшэ Улаан Армиингаа боецүүдтэ шинель, хубэнтэй үмдэ, свитер, носки гэхэ мэтые үгэбэ.

Тэрэшэлэн сэрэгэй хэрэг ябуулагша начальнигай орологшо нүхэр Кириллов гэгшэ 2 шинель, хубэнтэй үмдэ оруулба. Диспетчер Четвертных гэгшэ дэгэл, валенка, хониной арһа гэхэ мэтые улаанармеецүүдтээ бэлэг барибаһан байна. Боецүүдээ даарууланг үй энэ мэтэ дулаан хубсаһаар хододоо хангажа байха манай уялга болоно.

Дэгэл, барчатка

Буррыбтрестынхид дайлалдажа байгаа Улаан Армиингаа боецүүдтэ дулаан хубсаһа үгэлгээ үргэлжэлүүлһээр. Албэхаагшад нүхэд Шапошников—дэгэл, Чернышев—барчатка, хониной арһа бэлэглээ. Мүн нүхэр Закс—телогрейкэ, хубэнтэй үмдэ, шарф, дулаан бээлэй үгэбэ. Тэрэшэлэн трестын олон хүдэлмэрилэгшэд—валенка, телогрейкэ, хубэнтэй үмдэ, шарф, ноохон оймһо, бээлэй, малгай ба бусад олон хубсаһа складта тушаагаад байна.

10-дахи классайхид барандаа оролсобо.

Улан-Удын 10-дахи һургуулиин бүхы һурагшад улаанармеецүүдтэ дулаан хубсаһа олоор бэлэглэжэ байна.

10-дахи «А» классай һурагшад энээндэ барандаа хабаадалсажа, элдэб янзын бэлэгүүдые тушааба. Һурагша комсомолец Анатолий Баранов—дулаан бээлэй, дотор хубсаһа, малгай бэлэглээ. Комсомолец допризывник Владимир Гомбоев—арһан шэнэ бээлэй, малгай, оймһо өөхэ ноохо гэхэ мэтые үгэһэн байна.

Гадна, һурагшад эхэ оронойгоо обороныи фондо 300 шахуу түхэриг гэһэн облигаци оруулба.

Мүн 10-дахи «А» классай ба 8, 9-дэхи классуудай һурагшадай олонхинь дулаан хубсаһа бэлэглэлгэдэ хабаадалсан, валенка, малгай, бээлэй, джемпер, шарф, полотенцэ гэхэ мэтые үгэһэн байна.

Л. Линковский.

СЭРЭГЭЙ ХЭРЭГЫЕ ҮСЭД ХАТУУГААР ШУДАЛЖА ЭРХИМ МЭРГЭЖЭЛТЭЙ СЭРЭГШҮҮД БОЛО

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удэ городой ажалшадай всевобучын тактическа һуралсалнууд.

Эмхитэйгээр эхилбэ

Хориин аймагай ажалшад бүгэдэниитын сэрэгэй уялгата һуралсал тухай СССР-эй Үрэнэй Оборонын Комитедэй тогтоолые тон халуунаар угтаба. Сэрэгэй мэргэжэлые шудалха хүсэл хүн бүхэндэ угаа ехэ.

Түбхын түрүүндэ хэрэгтэй тооной бүхы инструкторнууд ба командирнууд томилогдожо, тэдэнэр 110 часай сэрэгэй һуралсалай программатай танилсаһан байнз. Октябриин 1-эй үдэр пунктнууд ба подразделениүүдтэ һуралсалынь эмхитэйгээр үнгэрбэ. Тэрэ үдэр һуралсалда шалтагаангүйгөөр гээгдэһэн хүн үгы. Командирнууд ба политхүдэлмэришэдэй удаадахи занятиядаа эрхим бэлэдхэлтэйгээр ябуулхын тула аймагай центр дээрэ командирска һуралсал эмхидхэгдээ. Тэдэнэр өөһэдынгөө сэрэгэй эрдэм болбосоролые саг үргэлжэ дээшэлүүлжэ байха ёһотой.

Аймагай центр дээрэ, мүн Замжактын, Хандагайтын ба «Улаан Одон» колхозой дэргэдэхи пунктнуудта һуралсалынь илангаяа эмхитэй ба һайн журам сахилгатайгаар үнгэрөө. «Улаан Одон» колхозой дэргэдэхи пунктда командирынь Улаан Армиин бодото албанда ябаһан нүхэр Самбуев ба политхүтэлбэрилэгшэнь тус колхозой түрүүлэгшэ нүх. Базаржанов гэгшэд байна.

«Сэрэгэй комиссарнууд», «Сталин—Улаан Армиие эмхидхэгшэ», «Эхэ орондоо урбагшадые советскэ хуули яажа хэһээдэг бэ» гэхэ мэтэ ба бусад темээр ВКП(б)-гэй айкомһоо тусхай хүнүүд колхозуудта гаражa, тэндэхи пунктнуудта элидхэл хэхэ байна.

Хориин аймвоенком, 1-дэхи рангын техник-интендант М. КУЗНЕЦОВ.

Түрүүшын занятинууд

Яруунын аймагта арад зоной бүгэдэниитын сэрэгэй уялгата һуралсал октябриин 1-дэ эхилээ. Погромнын сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо Осоавиахимай эхин эмхиин түрүүлэгшэ нүхэр Куликовой эдибхеэр октябриин 1-эй үрда тээшье буудалгын ба жагсаалай бэлэдхэлээр хэдэн удаа занятн ябуулагдаһан байгаа. Мүнөө тэрэ колхозой дэргэдэ һуралсалай пункт байгуулагдажа, программын ёһоор зэнятн эмхитэйгээр эхилбэ. Энэ пунктын командирта тэндэхи сельсоведэй түрүүлэгшэ, младша командир нүхэр Сазонов, пунктын комиссараар колхозой парторг нүхэр Бердик гэгшэд томилогдоо. Погромнинско пунктда хоёр удаа занятн ябуулагдаба: түрүүшын үдэр 2 час ба удаадахинь 4 часай турша соо. Боецүүд хадаа жагсаалтай танилсажа, буудалганай ба ПВХО-гэй занятн хэбэ.

Мүнөө манай аймаг дотор хэдэн пункт нээгдэжэ, тэдэнэр командна ба политхүдэлмэришэдэй составаар бүрин хангагдэнхай. Пункт бүхэндэ 2—3 винтовко ба 1—2 противогаз һуралсалэй хэрэгсэлдэ үгтэбэ. Мүн өөһэдынгөө хүсөөр модон гранатануудые хэжэ, һуралсагшадые даб дээрэ энээгээр һургахабди.

Яруунын аймвоенком ахалагша лейтенант П. ШУЛУНОВ.

Һонирхолтойгоор үнгэрлэнэ

ПЕТРОПАВЛОВКА. (**Телефоноор абтаба**). Зэдын аймагай ажалшад болбол «бүгэдэниитын сэрэгэй уялгата һуралсал тухайда» Үрэнэй Оборонын Комитедэй тогтоолые халуунаар угтаба.

Октябриин 1-дэ хэгдэһэн түрүүшын занятн хаа-хаанагүй хараалагдаһан саг соогоо, тон эмхитэйгээр үнгэрһэн байна. Илангаяа Петропавловкын ба Доодо-Ториин пунктнуудта жагсаалай ба буудалгын бэлэдхэлэй занятинууд һайнаар үнгэрбэ. Петропавловкын пунктын командир нүхэр Рампилов гэгшэ һайтар бэлэдхэһэн ерэжэ, занятиядаа һонирхолтойгоор ябуулба.

Мүн тэрэшэлэн Баянай сомоной Ворошиловай ба Чапаевай нэрэмжэтэ колхозуудай дэргэдэхи пунктнуудта хүдэлмэринь муу бэшээр табигданхай.

И. Нечай, Зэдын аймвоенком, 1-дэхи рангын техник-интендант.

ҺУРАЛСАХА ХҮСЭЛ ЕХЭ БАЙНА

„Сэрэгэй хэрэгтэ СССР-эй гражданинуудай бүгэдэниитын уялгата һуралсалай тухай“ Үрэнэй Оборонын Комитедэй түүхэтэ тогтоол хадаа ажалшадые урмашуулан эршэдүүлбэ. Хүдэлмэришэд, албахаагшад, колхознигууд болбол бүгэдэниитын уялгата һуралсалые эхилхэ түрүүшын үдэрые айхабтараар хүлеэн ядажа угтаа.

Манай Бурят-Монголой республикын оломянгаад ажалшад — эрэгтэй гражданинууд нэгэн хүн шэнгеэр һуралсалдаа жагсан, сэрэгэй жагсаал, винтовко, мэргэн буудалга, жада ба хүрзэ хэрэглэлгэ, граната ба горючитай бутылка шидэлгэ, тагнуулда ябалгые, хоронһоо хамгаалгын арга зэбсэг шудалха, окоп малтаха ба бэеэ нюуха гэхэ зэргын шухала зүйлнүүдые шудалжа эхилбэ.

Кабанскын аймагта сэрэгэй хэрэгтэ бүгэдэниитын һуралсал угаа эмхитэйгээр үнгэрэгдэжэ байна. Энэ аймаг дотор һуралсалай эхилхэ хүртэр бэлэдхэлэй бүхы хүдэлмэри һайнаар ябуулагдаһан байгаа гэбэл, сельсовет, колхоз бүхэндэ һуралсалай пунктнууд тогтоогдоһон ба шухала хэрэглэгдэхэ зүйлнүүдээр хүсэд хангагдаһан байгаа. Һуралсалда хабаадалсагшад нэгэшье гээгдэдэггүй ба эрхим жаяг заршамтай байна. Бүгэдэниитын уялгата һуралсалда хабаадалсадаг үбгэд угаа эдибхи хэшээлые гаргана.

Баргажанай аймагай колхознигууд тон эмхитэй ба журамтайгаар бүгэдэниитын һуралсалые ябуулна. Т-Уринска сельсоведэй Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхи һуралсалай пункт жэшээтэ һайнаар зоһабарилагдан эмхидхэгдэһэн байна. Тус колхозой членүүд эрхим һайн журамтай. Эндэ үбгэдүүд түрүү зэргэдэ ябана. Сэрэгэй бүгэдэниитын һуралсалда хабаадалсаха наһанһаа үнгэрһэн үбгэд И. Горшков (71 наһатай), Е. Шелковников (65-тай) ба бусад үбгэрһэндөө гэмэрэлдэн: „тархишдаа, юундэ бидэнэрые һурганагүй гээшэб? Бидэ тинмэл һаа үбгэршөө гээшэ гүбди“ гэлдэжэ хөөрэлдэнэ.

Ефим Вениаминович Шелковников болбол „би хоёр дайниие (хитадай ба японско) үзөөб, тэрэ үеүүдтэ Читаһаа Харбин хүртэр алхалаа һэм, мүнөөшье дайсаниие сохихо шадалтайб“ гэжэ хөөрэнэ. Иимэнүүд патриотическа мэдүүлгэнүүд олон. „1914-18 онуудта Германитай хэһэн дайнай үедэ холын хойто зүгтэ Архангельскда Россин хилые хамгаалгада байгаа һэм. Мүнөө залуу баатарнуудтаяа хамта өөрынгөө эхэ орон—Советскэ Союзай нангин хилые хамгаалгада жагсахаар бэлэн би“,—гэжэ Никифор Николаевич Толстихин мэдүүлнэ.

Кяхтын аймагай колхозуудта ба аймагай центртэшье һуралсал түлэг дундаа ябуулагдажа байна. Һуралсалда хабаадалсагшадай жаяг заршамынь угаа һайн. Занятинһаа хожомтохо, журам эбдэхэ ябадал хаанашье үзэгдэнэгүй. Байгуулагдаһан пунктнууд һуралсалай шухала хэрэгсэлнүүдээр гол түлэб хангагдаһхай ба зарим дутуунуудынь ойрын сагта хүсэд хангагдаха байна.

Сэрэгэй хэрэгтэ һуралсахын дура хүсэл ажалшадай дунда айхабтар ехэ байна. Теэд, энэ гайхамшагта хүсэлэй үндэһэн дээрэ арад зоной бүгэдэниитын сэрэгэй уялгата һуралсалые эрхимээр эмхидхэхэ угаа харюусалгатай зорилго болбол Оборонын Арадай Комиссариадай органуудай, ОСО-гэй, партийна, комсомольско ба профсоюзна организациинуудай урда табигдана.

Д. КОЛМАКОВ, Осоавиахимай БМАССР-эй Центральна Советдэй түрүүлэгшые орологшо.

Алишье минутада бэлэн

Ноёхоной сомоной (Селента) Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой членүүд эмхитэй журамтайгаар һуралсажа эхилээ. Эндэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Ц. Гапилов взводой командир юм. Тэрэ хадаа сэрэгэй баян дүй дүршэлтэй, КВЖД-гэй ба Халхын-Голой байдаануудта хабаадалсаһан хүн юм.

Колхоздохи взводто 50 наһатай үбгэд Д. Болхоев ба Ш. Доржиев гэгшэд залуу шинирэг хүбүүдһээ багаханшье гээгдэнэгүй. Үз материалнуудаа эрхимээр шу над. Үбгэдэй жаяг заршам илангаяа һайн байна.

Эдэ боецүүдэй нэгэдэһэн рань хадаа зэрлиг муухай фаш нуудһаа шуһанай түлөө ба үхэлэй түлөө үхэлөөр сан, үнөөгөө абажа, тэдэн газар дэлхэйн хүрьһэн дэр түргэн арилгаха ябадал мүн б но.

Эмхидхэхэ ба хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ

Иволгын аймагай ажалшад сэрэгэй һуралсалда эдибхитэй һуралсажа байнад. Аймат доторхи пунктнуудай тон олонхинь шухала хэрэглэгдэхэ ном дэбтэрнүүдээр ба ондоошье зүйлнүүдээр гүйсэд хангагдаһан байха туладаа, һуралсалынь ямаршье һаадгүйгөөр, хараалагдаһан түсэбэй ёһоор ябуулагдана.

Командна составтомилогдонхой. Тэдэнэр нэгэ үдэрэй сэрэгэй сбор гаража, ябуулха программатаяа танилсаһан ба зорилгоёо һайтар мэдэһэн байна. Бүхы пунктнуудынь неделидээ 3 дахин занятн үнгэргэдэг юм. Занятида хабаадалсадаг нүхэдэй жаяг заршамынь тон һайн, үзэһэн материалнуудаа эрхим һайнаар ойлгохые үнэн зүрхэнһөө оролдоно.

ВКП(б)-гэй айком (секрет нүхэр Ильин) болбол бүгэдэ тын сэрэгэй уялгата һуралса эмхидхэхэ ба хүтэлбэрилхэ, һу салай бүхы пунктнуудые коман ба политическэ составаар х хангаха уялгатай байгаа. Зүг түрүүшын үедэ хэдэн пункт командна состав үгы байһан рэһээ занятиядаа ябуулаагүй гаа. Мүн Осоавиахимай айм совет энэ үедэ хүдэлмэреэ урдынхиһаа тон эршэмтэй ёһотой болбошье ОСО-гэй ай ведтэ мүнөө хүртэр түрүүлэгш байһаар. ВКП(б)-гэй айком мэтын дутуу дундые ойрын үе тэ усадхаха зэргэтэй.

3-4 занятн болоо

ЗАИГРАЕВО. (**Телефоноор абтаба**). Манай аймагай ажалшад октябриин 1-нээ бүгэдэниитын сэрэгэй уялгата һуралсалда хабаадалсажа эхилбэ.

Мүнөө пункт бүхэн сэрэгэй жагсаал ба буудалгын мэргэжэлээр 3-4 удаа занятинуудые хээд байна. Олонхи пунктнуудһайн бэлэдхэлтэйгээр ба программын ёһоор занятиядаа ябуулна. Илангаяа аймагай центртэхи (командирынь—младша командир нүх. Семен Сняшкин ба комиссарынь нүхэр Алексей Тужинов) Эзрын лесопромхозой һуралса пунктнуудбайрлар, буу зэбсэг бусад хэрэгсэлнүүдээр гүйсэд х гаданхай. Занятинь эмхитэй үнгэрнэ. Командирнуудынь у дахи занятидаа бэлэдхэлтэй ер асуудал бүхэниие хүн бүр ойлгохоор тайлбарилжа үгэнэ. нятиһаа гээгдэхэ ушар хазна үзэгдэнэгүй, сэрэгэй хэрэгтэ ралсаха хүсэлэн тон ехэ.

Заиграйн аймвоенком, ахалагш лейтенант КОНИШЕВ.

Эрхим командирнууд

Сэрэгэй һуралсалда хабаадаха хүнүүдэй тоо мэдээе абалга, командно-политическэ нюурнуудые шэлэн томилолго, тэдэнэртэ заабари үгэлгэ ба бусад хэмжээлбэуулганууд болзор доторoо бүтэгдэһэн байгаа. Энэ хадаа саашадаа занятиядаа эмхитэйгээр ябуулхын үндэһэ һууринь болоно.

Командно-политическэ нюурнууд хүдэлмэреэ эмхитэйгээр эхилээ. Нүхэд Бирюков, Носкин, Мирошнишенко, Бобров, Новинский, С кевич гэгшэд даажа абаһан дэлмэридөө харюусалгатайг хандажа, заршам сахилгын оролдолыи эрхим жэшээ хар на. Хүдэлмэришэн - Таряша милициин Управленин хүдэлм ришэд Строцкий, Петров, Авери Сладков ба бусад болбол сэрэг һуралсалай хүдэлмэридэ бүхы х сэ шадабаряа гаргана.

ФАШИСТСКА ДАРЛАГШАДТА ЭСЭРГҮҮ ЕВРОПЫН АРАДУУДАЙ ТЭМСЭЛ

Фашистска бүдүүлиг зэрлигүүдтэ эсэргүү тэмсэжэ байгаа баатарлиг советскэ арадай эсэргүүсэлтын хүсэнэй ургаха бүринь, гитлеровскэ бандын дарлалта доро зобожо тулижа байһан эзэлэгдэһэн оронуудта национально-сүлөөлэлгын тэмсэлнүүдэй долгин улам улам хүсэтэйгөөр дэлгэрнэ. Советскэ Союзда германска фашистнуудай мэхэтэ муухайгаар добтолон орохон сагһаа эхилэн гитлеровскэ шуһаша шунахай алууршадай эзэрхэн байһан газарнуудта хаа хаанагүй—Францида, Норвегидэ, Бельгидэ, Финляндида, Балканска оронуудта—фашизмда эсэргүү ябуулганууд, ажал хүдэлмэри һаатуулалга, бутаргал һандаргал ба партизанска хүдэлөөн эли мэдэхээр үргэжэбэ, гэжэ американска «Нью-Йорк геральд трибюн» газетэ бэшэнэ.

Ажал хүдэлмэри һаатуулха ябадал (жэшээлхэдэ, хүдэлмэриин темп аалидхалга, үйлэдбэриин зэр зэбсэгүүдэй зоһабари ударуулга ба бусад), сэрэтэй объектнүүдые галдалга тэһэлэлгэһээ эхилэн, дайсанай ара талада партизануудай хүдэлөөн хүртэр мүнөө улам улам эдибхитэй эсэргүүсэлтээр һэлгэлдэжэ байна. Фашистнуудта эсэргүүсэһэн энэ тэмсэлнүүдтэ хүдэлмэришэд, таряашад ба интеллигенци—арад зоной элдэб слойнууд өөһэдынгөө хүсые нэгэдхэнэ.

Лондондо хэблэгдэдэг «Франс» газетэ һаяхан иигэжэ бэшэбэ: «Француэууд болбол эдибхи багатай эсэргүүсэлтэһээ бунт хэжэ эхилхэ сагынь дүтэлөө. Германска фашизмда, Петэн ба тэрээнэй туһамаршадта эсэргүү тэмсэлые арад зоной бүхы ангинууд ябуулна... Немецүүдэй захиралтаар ябуулагдадаг Вишин правительствын шэнэ репресси бүхэн тусхай түхэлэй эсэргүүсэлтэ гаргуулна. Түмэр замуудаа дээрэ ажал хүдэлмэри һаатуулга болоно ба харин энэ хадаа германска транспортнуудай ябалгые эюулта байдалда оруулна...

Ородой Армиин хүсэн ба Рузвельт—Черчиллиин мэдүүлгэнүүд французска арадта эрэлхэг зоригые олгоһон ба тэдэнэр болбол өөһэдыгөө илагдаһан дээрэ тоолохоһоо арсана».

Гитлерэй үнэн зарса Лавалиие злаха гэһэн һэдэлгэ болбол германска фашизмда эсэргүү диверсионно актнуудые сааштадань дэлгэрүүлхын түлөө сигнал болоһон байна гэжэ англійска газетэнүүд бэшэнэ. Түмэр замда болоһон гурбан томо һүйдхэлэй һүүлээр мүн долоон иимэ һүйдхэлнүүд болоо һэн. Поезднуудые замһаа халаян унагааха ябадалнууд таһархаа болинхой. Зам харилсаан дээрэ ажал хүдэлмэридэ һаад хэхэ ябадалай ургаһанай дашарамда Вишин правительство болбол түмэр зам дээрэ һүйдхэлэй хүдэлмэри эмхидхэгшэдэй байһан газарай тухай мэдээ үгэгшэдтэ миллион франк шагнал олгохобди гэжэ соносхоһон байна.

Гитлеровскэ алуурша харшангуудые Франциин олониитэ арадай үзэн ядалга үдэрһөө үдэртэ ургана ба бусадай газарта булимтаран орохон фашистска дээрмэшэдтэ улам улам аюултай байдал тохёолдожо байна. Фашизмда эсэргүү хүдэлөөнтэй тэмсэхын түлөө 16 мянган полицейскэ хүдэлмэрилэгшэд гаргагдаа гэжэ парижска полициин префект адмирал Бар гэгшэ мэдүүлһэн байна. Гэбэшье, энэ хүдэлөөн аалидана бэшэ, харин, улам улам хүсэтэйгөөр ургэжэнэ. Парижда байһан немецкэ солдадуудаа ябаһан газартаа жадатай винтовко ургэлэн ябаха баатай болонхой.

Һүүлэй үедэ Чехословакида, ехэнхидээ сэрэгэй предприятинууд дээрэ ажал хүдэлмэри һаатуулга ба диверси илангаяа ехээр ургэжэһэн байна. Чешскэ хүдэлмэришэд: «Манай продукци хадаа дэлхэй дээрэ эгээл муунь байха ёһотой»,—гэһэн лозунгтойгоор хүдэлмэрилнэ. Иимэ дээрэһээ немецкэ фашистнуудай Чешскэ сэрэгэй ажуйлэдбэринүүдые хэрэглөхэ ябадалынь улам хүндэ хүшэр ба аюултай боложо байна. Немецкэ засаг болбол чешскэ заводуудта комплектно түхэлэй буу зэбсэгые захихаа болинхой. Пильзена шадарай Шкода гэжэ сэрэгэй алдарта заводууд болбол ажал хүдэлмэри һаатуулгын дэлгэрһэнһээ өөрынгөө хүсэнэй гурбанай нэгэ хубяар хүдэлмэрилнэ. Чешскэ булад шудхалгын «Берг унд Хюттен» заводой директор дуудалгаар Берлин ошожо ерэһэнэйгээ һүүлээр, һаяхан бэеэ алаһан тухай англійска «Дейли Экспресс» газетэ мэдээсэнэ. Тэрээниие Берлиндэ дуудалга хадаа «Берг унд Хюттен» завод дээрэ гестапо болбол ажал хүдэлмэри һаатуулгын баримтануудые элируулһэн дээрөөнээ болоһон ба энэ хадаа мүнөө Германиин түлөө хүдэлмэрилжэ байгаа чешскэ тон томо сэрэгэй завод болоно!

Мүн Норвегидэ хэрэг хадаа эдибхи багатай эсэргүүсэлтээр хизаарлагдадаг бэшэ байна. Мэдо болбосоруулдаг оронойнь предприятинууд дээрэ угаа ехэ түймэрнүүд гарана. Һаяхан, консервын завод галдагдаһан ба бензин хадагалдаг газар тэһэлэгдэһэн байна. Оверсис Ньюс агентствын стокгольмско корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, Мойсундадахи германска сэрэгэй һомо хэрэгсэлэй тон томо складта тэһэрэлгэ болоһон байгаа.

Сентябриин 9-дэ Норвегиин столица Ослодо забастовко эхилһэн байна. Заводуудһаа хүдэлмэришэд хүдэлмэрсэ хаян гаража ошоһон ба хүдэлмэридөө бусахаа арсаһан байха юм. Норвегидэхи германска комиссар Тербовен гэгшэ энэ хүдэлөөнһөө тон өхээр айжа Ослодо дайнай байдал сонносхоһон байна.

Лондондо байгаа норвежскэ эмигрантнуудай абаһан мэдээнүүдэй ёһоор, бүхы Норвеги соо иимэ удхатай бэшэг тараагдаа: «Хэрбээ немецүүдтэй шинии барисаатай байгаа һаашни, тэдэнэртэй хөөрэлдөө һаашни гү, али уулзаа һаашни шамтай хэншье хөөрэлдэхөө болихо».

Данидахи байдал улам хатуу бэрхэтэй боложо байна. Энээн тухай юстициин министрын «гэмтэ нюурнуудшье, хулгайшадшье, алууршадшье болбол булимтаран эзэлэлгэдэ эсэргүү тэмсэһэн хүнүүдтэ ороходоо аюулгүй байна» гэһэн мэдүүлгэ гэршэлнэ.

«Дейчи рундшау» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Польшодо гал түймэр табигшадые сүүдлээгүй гү, али сүүдэй шиидхэбриие бэелүүлээгүй удэр тэжэ ородоо байдаггүй. Гэбэшье, гал түймэр табиһан эуун хүнэй ородоо гурбанайнь нэгэ хубие барижа шададаг байна. Америкэдэ хэблэгдэдэг «Польшо тэмсэлдэжэ байна» гэһэн бюллетень соо иимэ эпизод мэдээсэгдэнэ. Германска сэрэгүүдтэ транспорт абаашажа ябаһан поезд Прушково станци дээгүүр тон түргэнөөр гараха зуураа, сэрэгэй материал ашаатай ябаһан поездтой мүргэлдэһэн байна. Поезднуудболбол хоёр ондоо линеэр һэлгэжэ гараха ёһотой байгаа, гэбэшье ямар нэгэ хүн стрелкые зорюута табижа энэ хоёр поездые мүргэлдүүлнэн ба замһаань халяаһан байна. Һүйдхэлэй болоһон газар тээшэ мүрдэлгэ хэхын тула гестапын һүрэг агентнүүдые элигээнэн ба польско олон тоной түмэр замайхиниие арестовалаа һэн. Гэбэшье, түмэр зам дээрэ һүйдхэлэй хүдэлмэри таһалданагүй.

Польшодо, мүн Францида, Бельгидэ ба фашистнуудай эзэлэн абаһан бусад оронуудта олон тоной нюуса газетэнүүд гарадаг ба хэблэгшэдые хатуу шангаар мүрдэдэг байһаншье мүртэнь энэ газетэнүүд болбол уншагшадта хүрэдэг байна. Норвегидэ гестапын агентнуудболбол хэдэн һарын турша соо мүнөө Норвегидэ гаража байгза «Дед фри норге» гэжэ газетэ нюусаар хэблэгшэдые бэдэржэ байна. Францида, Бельгидэ хэдэн олон нюуса газетэнүүд гаргагдана. Гансахан Варшавада 12 янзын газетэнүүд нюусаар хэблэгдэнэ.

Мүн тэрэшэлэн булимтаран эзэлһэн оронуудтань стачечна хүдэлөөн ургажа байна. Францида—горнягуудай, Норвегидэ—портын хүдэлмэришэдэй, Чехословакида—Шкода заводой хүдэлмэришэдэй стачкануудболоно.

Германска фашистнуудай тылдэ партизанска хүдэлөөн үргэнөөр дэлгэрээ. Партизанууд болбол фашистска алууршадтай эрэлхэгэ байлдана. Тэдэнэр хүүргэнүүд хандаргана, немецкэ сэрэгэй эшелонуудые харгыһаа халяана, т леграфна проводануудые таһаа эсэстээ. фашистнуудта добтолд ородог байна.

Польшодо ба Балканска орнуудта партизанска хүдэлөө илангаяа үргэнөөр дэлгэрээ. Фашизмда эсэргүү өөһэдынгөө н циональлюсүлөөлэлгын тэмсэл славянска арадуудболбол агуу советскэ арадай героическа т сэлнүүдтэй нэгэдхэжэ байна. Германска шунахай булимтаралшад эсэргүүсэжэ байгаа СССР-эй а дуудай тэмсэл болбол сербнүүд хорвадуудай, полягуудай ба с вянска бусад арадуудай зүрхэ хүсэ зоригые ба эрэлхэгые ургу лаа.

Югославида бүхы орон до рынь восстанинууд болоно, гит ровецүүд болбол партизанска д дэлөөе дарахые һэдэжэ ала хюдалга ябуулна. Белград хоёр неделин турша соо 4 хүнние саазалһан байна, гэбэш энэнь партизануудай ябуул улам улам шангадхаа. Восстан хүдэлөөнэй долгин болбол нем кэ командованиие Югославида мянган солдадые нэмэжэ х баатай болгоһон байгаа.

Мүн тэрэшэлэн Болгари Грециде, Венгридэ, Румынида г леровскэ алууршадта эсэргүү х лөөнүүд үргэнөөр дэлгэржэ бай

Иигэжэ, фашистска ша шабхаруунуудта эсэргүү б арадай дайнай дүлэн со хилон гаража байна гитлеровскэ дарлагшадта э гүү тэмсэлдэ Европын оломи арадуудиигэжэ бодожо байна.

А. Борисов.

АГУУЕХЭ СТАЛИНСКА ВАХТАДА

★ ★ ★ ★ ★ ★

Залуу патриодуудай уялганууд

(Селенгын аймагай, Тельманэй нэрэмжэтэ артелиин эалуушуудай бэшэг.)

Манай, Тельманай нэрэмжэтэ колхозой залуушууд болбол хамаг ямаа хүдэлмэрээ сэрэгэй гуримаар шэнэдхэн табиха тухайда Үндэсэй Оборонын Комитедэй түлөөлгшэ нүхэр И. В. Сталинай заабариие өөһэдынгөө ажабуулгада бэелүүлжэ байна. Энэ ороноо хамгаалгын агууехэ ажалай үедэ манай залуушуудай нэгэ угаа ехэ болоод байһаниинь мэдэгдэнэ.

Энэ үедэ бидэнэр барандаа ямаршуулга хатуу зоригтойгоор, үндэр мэргэжэтэйгээр хүдэлмэрилхэ ёһотой болоо. Хорото муухай дайсанһаа өшөөгөө абаха гэһэн нинтын хүсэл болбол бидэнэй патриотическэ мэдэрэлые улам ехэ хүсэтэй болгоно.

Бидэнэр, тылдэ байһан залуучуудай хадаа алдарта Улаан Армиин туһалхын түлөө бүгэдөөрөө ажалданобди. Эрлэг хара дайсанай дарахын тулада бүхы советэй арад жагсан бодоод байна. Мүнөө үедэ бидэнэр имагта гэй гуримаар хүдэлмэрилхэ ёй байһанаа мэдэнэбди.

Эльманэй нэрэмжэтэ артелиин залуушууд ба һурагшад өөрынгөө дунда дээрэ суглараад байхадаа Германие дуулһан дараха саг хүрэн Сталинска вахтада ажаха гэжэ шийдхэбэ. Тиихэ ба, доро заагдаһан уялганууд ажаа гэбэл:

1. Үүрэнэй урдахи бүхы уялгатай болзорһоонь урид 150 процент гүйсэдхэлгые хангаха.

2. Таряа сохилгые октябриин 15 хүртэр ба хабарай тарилгада бэлэдхэхэ хүдэлмэриие декабриин 1 хүртэр түгэсхэхэ.

3. Малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые октябриин 20 хүртэр хүсэд дүүргэжэ, 1942 онэй абтаха түлнүүдые нэгэшье хоролтогүйгөөр түлжүүлхэ.

4. Колхозойнгоо клуб ба уншалгын байшан соо выставкэ нээжэ, тэндэ Улаан Армиин ба Үһан Сэрэгэй Флодой баатаршалгые эли тодоор харуулха.

5. Немецко-фашистска топуулшадтай хайра гамгүйгөөр тулалдажа байгаа баатар Улаан Армиингаа героическа тэмсэлтэй колхознигуудые тавилсуулхын тулада политическэ ойлгуулламжын хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулха.

6. Энэ жэлэй намарай сагай хүдэлмэринүүдые эмхитэйгээр дүүргэхын тулада. Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлхэ.

7. Бүгэдэниитын сэрэгэй уялгата һуралсалда барандаа эдибхитэйгээр хабаадалсажа, сэрэгэй мэргэжэл хүсэд шудалха.

Галзуу дайсанда эрид шанга сохилто үгэлгэдөө шэнэ илалтануудые туйлая, нүхэд залуушууд!

Суглаанай даалгабаряар Гомбоев, Санжиев, Солиева.

Жаргаланта.

Комбайнууд таряа сохилгодо табигдаа

ЭЛЕНГА. **(Телефоноор абтаба).** Октябриин сомоной, Сталинай нэрэмжэтэ артель таряа хуряалгаа октябриин 1-дэ дүүргээд, мүнөө ажалгаа ба сохилгые эршэмтэйгээр ажалдажа байна. Комбайнууд хадаа таряа дүүргэмсээрээ таряа сохилгодо табигдаа.

Колхознигуудые болбол үүрэндэ ажалаа туршаахаа уялгата туршаалгаа болзорһоонь урид дүүргэхын тулда оролдолго гаргана. Мүнөө ажалда пшеницэ ба ярица туршаахаа дүүрэн үни дүүргээд, овес ажалгаа түлэг ябуулжа байна. Овощь ба картофель ажалга дүүрээ. Тиихэдэ, мүнөө ажалда байһан картофелинь ерэхэ үеэй үрэһэндэ хүсэд хүрэхэ юм.

Үүндэ ороо туршаалга дээрэ трактомашина ба 14 морид саг ажалжэ ябажа байна. Фашистска алууршадта эсэргүү баатарлигаар тулалдажа байһан Улаан Армидаа эдеэ хоолой зүйлнүүдые элбэг ехээр үгэхые хүсэһэн колхознигуудые үүрэндэ туршаалгые хэзээ-хэзээнэйхиһээ түргэн темпээр ябуулна.

Үүрүүшүүлһээ жэшээ абаха

Эмүрын аймагай, «Коминтерн» колхозой членүүд Дамба Эрдынэ, Чыбикжап Бадмаев гэгшэд Үлаан Армиингаа боецүүдтэ нэгэ дулаан дэгэл, хүбэнүүдэ, телогрейкэ бэлэглэбэ. Үүгөөр, тус колхозой зарим хүүд энэ шухала хэрэгтэ үшөө ажа хүртэр бүгэдэ хабаадалсаабайһыень тэмдэглэхэ хэрэгтэй юм.

Үндэр ургаса абалгын үндэһэ һуури

МУХАР-ШЭБЭР **(Телефоноор абтаба).** Мухар-Шэбэрэй аймагай түрүү колхозууд намарай пар хахалалгын түсэбые үлүүлэн дүүргэжэ байна.

Октябриин 5-ай мэдээгээр, Сутайн сомоной, „Путь Сталина" колхоз болбол түсэбэй ёһоор 150 гектар хахалха аад, 170 гектар хахалба. Мүн Октябрьска сомоной, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз 200 гаран гектар хахалжа, түсэбөө үлүүлэн дүүргээ. Шаралдайн сельсоведэй, Ворошиловай нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд түсэбөө дүүргүүтэй байна.

Мүнөө МТС-үүдэй тракторнууд пар хахалалгада табигданхай. Ерэхэ жэлдэ үндэр ургаса абахын үндэһэ һуури тодохын түлөө колхознигуудые бэлэдхэ оролдоно.

Хоёр жэлэй түсэб дүүргэхын түлөө

Усть-Баргузинска загаһа-консервын завод болбол консервэ гаргаха 1941 онойнгоо түсэбые энэ жэлэй түрүүшын хахад соо дүүргэнэ байна. Тиигээд эдэнэр Улан-Удын мяханай комбинадайхидай уялгаагаа Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ оролсожо, энэ жэлдэ хоёрдохи түсэбөө дүүргэхэ гэжэ уялга эбаһан байна.

Түс коллектив өөһэдынгөө уялгые хүндэтэйгөөр дүүргэжэ байна. Түс түсэбэйнь 60 процент дүүрээ. Илангаяа консервын банка хэдэг цех (мастерынь нүхэр Колмаков) ба технологическа цех (мастер нүхэр Смирнов) стахановска хүдэлмэриин жэшээнүүдые харуулна.

Нүхэр Колмаков болбол консервын банка хэлгые түргэдхэхэ дурадхал оруулжа, үйлэдбэриин бүтээсые бүри ехэ болгобо. Энэ цех һара бүри түсэбөө үлүүлэн дүүргэнэ.

А. Костеев.

Дайнай үеын темпээр хүдэлмэрилхэ

Сэсэрлиг һайхан эсэгэ ороноо зэрлиг муухай фашистнуудһаа манай советскэ арад хамгаалан, дайнай фронт дээрэ шуһаша Гитлерэй һүрэг бандидуудые хамха бута сохижо байна. Ой тайгада, таряалан талмай дээрэ, городуудай ба заводуудайшье бүхы хүдэлмэришэд, колхознигууд ажалай бүтээсын эрхим жэшээнүүдые үгэжэ, Улаан Армидаа шухала туһаламжа үзүүлжэ байна.

Улан-Удын станциин хүдэлмэришэд болбол мяханай комбинадай коллективэй уряалые урматайгаар угтан абаад, Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ эдибхитэйгээр оролсобо.

Тэрээнһээ гадна, Иркутск станциин 2-дохи коллективые социалистическэ мүрысөөндэ урижа договор баталаад, өөһэдтөө иимэ уялганууде абаа:

1. Оборонно воскреснигүүдтэ эдибхитэйгээр хабаадажа, тэрэ олоһон мүнгээ агууехэ Октябриингаа XXIV жэлэй ойн баярта бэлэг болгон үгэхэ.

2. Ерэһэн ошоһон поезднуудые нэгэшье секунда хожомдуулангүй, расписаниэрнь ябуулжа байха.

3. Вагоной миин байлгые нормоһоонь нэгэ час доошонь оруулха.

4. Хэжэ байһан хүдэлмэридөө нэгэшье голодоһо гаргангүй шанар һайнтайгаар бүтээхэ.

5. Бүгэдэ ниитын уялгата сэрэгэй һуралсалые 110 час соо эрхим һайнаар шудалжа гараха гэхэ мэтэ уялганууде абаад, хүдэлмэрилжэ байна.

Социалистическэ мүрысөөнэй аша туһаар Улан-Удэ станци дээрэхи эдэй зүйл хадагалдаг пункт (начальникынь нүхэр Шербак) үбэлэйнгөө бэлэдхэлдэ бүрин бэлэн болоод байна. Өөрынгөө хүсэ шадалаар нэгэшье үлүү мүнгэ гаргангүй, 130 кубометр түлеэ отолжо бэлэдхээд, 80 тонно шулуу нүүрһэ бэлэн болгобо. Энэ мэтээр гүрэндөө ехэ арбилалга хэһэн байна.

Мэнэ һая зам харилсаанай арадай комиссар болбол энэ станциин ажалай фронт дээрэ эрхим түрүү ябаһан хүнүүдые „Сталинска уряалай ударнигай" значогоор шагнаһан байна. „Сталинска уряалай ударнигай" значогоор түрүүшүүлые шагнаһан ябадал хадаа хорото дайсаниие үй бута сохин илаха ябадалые түргэдхэн, ажалай фронт дээрэ шэнэ шэнэ баатаршалга туйлалгада бүхы коллективэй хүдэлмэришэдые зоригжуулна.

Эрхим һайн вагоной составитель ба партиин член, „Сталинска уряалай ударнигай" значкист нүхэр Тимофеев гэгшэ үдэр бүхэндэ үндэр бүтээсэнүүдые харуулжа, нормоёо 250 процентһээ доошо бэшэ дүүргэнэ. ВКП(б)-гэй членэй кандидат нүхэр Мичуткин үдэр бүри нормоёо 200-250 процентһээ доошо бэшэ дүүргэнэ. Тэрэшэлэн вагоной составительнууд нүхэд Голованов, Романов гэгшэд үндэр бүтээсэнүүдые харуулжа байна. Октябрь һарынгаа түсэбые шанар һайнтайгаар үлүүлэн дүүргэхэ гэжэ бүгэдөөрөө хүдэлмэридөө шармайн оролдоно.

А. Шадаев.

ГУРБАНЗУУТАН

Улан-Удэ станциин 6-дахи вагонно участогай заһабарилгын пунктын хүдэлмэришэн бүхэн Октябриин урда тээхи социалистическэ мүрысөөндэ эдибхитэйгээр оролсожо, хэзээ хэзээнэйхиһээн үндэр бүтээсэнүүдые харуулжа байнад.

Энэ һарын 8-ай үдэр шэрдэгшэ (маляр) нүхэр Тугбаев гэгшэ үдэрэйнгөө нормые 377 процент дүүргэһэн байна. Модошо дархан И. Печенкин баһа энэ үдэр нормоёо 382 процент шанар һайнтайгаар гүйсөөжэ гараба. Тэрэшэлэн нүхэд Емельянов, Романов гэгшэд үдэр бүхэндэ нормсёо 300-һаа 350 процент хүртэр дүүргэнэд.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Улан-Удын ойдолой фабрикын эрхим стахановкад. (Зүүн гарһаа нух.) Маринова, Безызвестных ба Таракановская. П. Михайловай фото.

СОВЕТСКЭ СОЮЗ ДОТОР

Советскэ Союзай Герой Иван Середада шагнал барюулба

Баруун-Хойто зүг, октябриин 6. **(ТАСС-эй спецкорр.)** Фронт шадарай нэгэ нютаг дээрэ ССР Союзай орденууд ба медальнуудые барюулга болобо. СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй даалгабаряар, фронтын сэрэгэй советэй член ерэжэ германска фашизмда эсэргүү тэмсэлдэ командованиин дайшалхы даалгабаринуудые жэшээтээр дүүргэхэ зуураа, эрэлхэг зориг ба баатаршалга гаргаһанайнь түлөө частиин боецүүд ба командирнуудта шагнал барюулба.

Младша лейтенант Иван Павлович Середа правительствын дээдэ шагнал—Советскэ Союзай Геройн нэрэзэргэ олгоһон тухай грамота, Ленинэй орден ба „Алтан Одон" медаль абаба. Тэрэ хадаа германска фашизмда эсэргүү байлдаануудта гайхамшагта героизм гаргаһан, эхэ орондоо хизаарлашагүй үнэн байһанаа харуулһан байна.

Середа болбол ахалагша повар байһан юм, тиин штабай кухнида дүтэ бүлэг фашистнууд полкын командирта добтолбо. Середа хадаа өөрынгөө туһалагшада обедээ шанахыень захиржархёод, холбожо уяһан граната абаад, командираа аршалхаяа гүйжэ ошобо. Фашистнуудай тылдэ гараад, гранатаараа угаа мэргэнээр шадэжэ, 14 фашистые нэгэн доро алаад, 6 офицерые буугайнгаа хүрзөөр сохижо оборготуулан плендэ абаһан байна. Командирай ами наһаниинь аршалагдаһан байгаа.

Үглөедэрынь. 7 фашистска танкын добтолон ороходонь Середа болбол кухнияа дахин орхёод, холбогдомол гранатануудаар томо гэгшын танкнуудые бутара татаба. Нүгөөдэ танкын оройдонь гүйжэ гараад һүхын шанга сохилгоор пулемедойнь сэмгые годилгожорхибо. Фашистска танкистнууд плендэ абтаа.

Иван Середа болбол тагнуулда ябахадаа нуугада һуужа пулемедоор буудан,гранатаар шадэн 20 немецкэ мотоциклистнүүдые үгы хэһэн байна.

Орден ба медальнуud мүн олон боец ба командирнуудта барюулагдаба.

Командованиин түлөөлэгшэ хадаа шагнагдагшадые амаршалһан ба фашизмда эсэргүү тэмсэлдэ саашадаа амжалтануудые туйлахыень хүсэһэн байна.

Советскэ Союзай Герой Иван Середа ба майор Казак гэгшэд харюу үгэ хэлээ.

—Дайнай эхилһэнһээ хойшо хоёр зуу шахуу немецүүдые алааб. Дайсанай хаанашье ябаа һаань, тэрэниие үшөө ехэ хүсэтэйгөөр үгы хэхэб гэжэ командованиие найдуулнаб,—Иигэжэ Середа хэлэнэ.

Б. Афанасьев.
И. Дененберг.

Автомашинада торф түлишэ хэрэглэгдэдэг болобо

Газогенераторна автомашинада торф түлишэ хэрэглэдэг болохын тула Орехово-Зуевска торфобрикетнэ заводто торфһоо брикедүүдые хэхэ туршалга эсэслэгдэбэ. (Хэбтэ сохижо кирпич болгоһон торфые брикет гэнэ). Туршалгын үрэ һайн байгаа. Торфяной брикедүүдые түлишэ болгон хүдэлхэ тусхай газогенератор болбол М—1 гэжэ легковой автомашинын тула бүтээгдэһэн байна.

Үнэһэ багатай кусок торфые брикет болгонгүйгөөр газогенераторна автомашинада хэрэглэхын туршалга мүнөө хэгдэжэ байна. Иимэ торфые малтажа абаха тусхай зэбсэг зохёогдоо.

(ТАСС).

Таряа шэрэлгэдэ тракторые хэрэглэнэ

ГОРЬКИЙ, октябриин 9. (ТАСС). Таряа туршаалгын түсэбые гүйсэдхэхэ ябуулгадэнь колхозуудта туһаламжа хүргэхын тула Слободской МТС-эй коллектив болбол таряашанай тэргэнүүдые хабсарэн холбожо тракторэар зүдхүүлэд таряа шэрэжэ эхилһэн байна.

У—2 гэжэ трактор гурбан тэргэ угсаруулан зүдхэдэг. Угсаран холбохо аргань иимэ: тэргын урда голойнь подушкада дүхээгые хоёр болт шүрэбөөр бүхэлжэ байлгаха юм, тиигээд 125 сантиметр утатай ганса оглеобо байлгажа, тэрээнэйнгээ урда үзүүртэ гохо хэхэ ёһотой. Ганса оглеобоёо хоёр тээгүүрынь татуургаар тэргынгээ голтой холбохо юм. 12 миллиметрын мосогор түмэрөөр хэһэн татуургые шобоорондонь угалжа тэргэ доогуураа гаргаад, нүгөө тэргэтээ холбохын тула сахариттуулха ёһотой. Нүгөө тэргэнь мүн иимэ байжа нэгэ оглеобоороо холбогдохо ёһотой.

Иигэжэ холбоһон тэргэнүүдые Работкинско районой «Вторая пятилетка» колхоздо шалгажа үзэхэдэнь, ехэ һайн үрэ үгэбэ. Хүдөө харгыгаар 2.300 килограмм ашаас 20 километр соо абаашажа шадаһан байна.

Нютагтахи түлишэ ашаглаха тухай

Нютагай түлишын үйлэдбэри болбол эсэгэ ороноо хамгаалжа байгаа дайнай эхилһэнһээ хойшо үнгэрһэн гурбан һара хахад соо хэдэн областнуудта нилээд ехэ амжалтануудые туйлаба. Ростовско, Молотовско ба Иркутска областнуудтахи шахтануудта шулуу нүүрһэ малталга нилээд ехэ болгогдоһон байна. Новосибирска, Ростовско областнууд ба Орджоникидзевскэ хизаар хадаа нютагай түлишэ ашаглаха ябадалые шангадхажа өөһэд соогоо хэрэглэхэ түлишэ сүм оложо шадахаһаа байтагай шадар байгаа областнуудта шулуу нүүрһэ үгэдэг болонхой. Свердловско облисполком болбол шулуу нүүрһые нютагтаа малтажа абаха ябадалые өөрэр үргэдхэжэ шадаһан ушарһаа энэ областиие централизованно хангалгаһаа болоулха тухай асуудалые табиһан байна. Энэнь ехэ туһатай үүсхэл болоно.

Удалгүй, республика соо районно шахтануудые байгуулха хүдэлмэри үргэнөөр эрхилэгдээ. Эдэ шахтануud хадаа оршон тойрон байгаа районуудые хангажа хэдэн зуун городые шулуу нүүрһэн түлишэтэй болгожо шадаха байна.

Энэ жэлдэ Новосибирска, Омско, Саратовска ба Сталингрэдска областнуудта хэдэн арбаад мянгэн тонно торф малтажа абтаһан байха юм. Торф малтажа абалга болбол Тамбовско ба Пензенска областнуудта нилээдгүй өөхдэгдэһэн байна. Нютагтахи металлургиин хэрэглэлдэ зорюулжа Рязанска ба Омско областнуудта хэдэн арбаад мянган тонно торфяной кокс галдажа гаргаха байна.

Торфын байһан шэнэ шэнэ газарнуудые шэнжэлэн олохын тула хэдэн бүлэг шэнжэлээшэд олон районуудта гаранхай. Республика соо торф малтажа абалга болбол энэ жэлэйхитэй сасуулбал ерэхэ зун нэгэ хахад дахин ургаха байна.

Түлеэ бэлэдхэхэ ябадал болбол олон областнуудта мүн урда жэлэйхидэ адали айхабтар шухала байха. Энэ жэлдэ модо отолхо газарынь зоной һуурин газарнуудта дүтэ болгогдожо модо шэрэлгые газар газарта хүнгэдхэһэн байна. (ТАСС).

Эхэ оронойнгоо оборонын фондо

СССР-эй Финансын Арадай Комиссариадһаа абтаһэн мэдээнүүдэй ёһоор, оборонын фондо мүнгөөр октябриин 1 хүртэр 683 миллион 800 мянган түхэриг оруулагдаһан байна. Үүрэнэй банкын московско областной конторода, Москва городгүйгөөр, 34 миллион түхэриг оруулагдаа. Үүрэнэй банкын ленинградска городской конторода 28,1 миллион түхэриг оруулагдаһан байна.

Оронойнгоо оборонын фондо мүн 1,4 килограмм платина, 61,4 килограмм алтан, 2248,9 килограмм мүнгэн, курсовой үнөөрнь сэгнээ һаа 1.429.551 түхэриг болохо хари үүрэнэй валюта мүнгэн, нэгэ миллиард 25 миллион түхэриттэ үүрэнэй уриһалгамжын облигацинуud оруулагдаһан байна.

14819 тонно ороохон 7757,1 тонно мал ба шубуун, 6926,6 тонно һүн ба һүнэй продукт, айхабтар ехэ овощь ба хүдөө ажахын продукт колхозно тосхонһоо оруулагдаба.

* * *

Москвагай зон болбол октябриин 6 хүртэр 64.945.147 түхэриг мүнгэ ба 10.263.190 түхэриттэ үүрэнэй уриһалгамжын облигацинуудые оборонын фондо оруулаһан байна. (ТАСС).

Советскэ эхэнэрнүүд—агууехэ хүсэн мүн

Советскэ эхэнэрнүүд болбол манай ороной ажахын политическэ ажабайдалда ороо эдибхитэйгээр хабаадаг байгаа. Немецко-фашистска булимтарагшадта үгүүсэн, эсэгэ ороноо хамгаалжа байгаа советскэ хүүдай энэ дайнай үедэ эхэнэрнүүдэй үүргэнь иланхан ехэ болобо.

Манай орон соохи эхэнэрнүүд бүхы зонойнгоо хахадаа олонхинь байха юм. Энэ болбол агууехэ хүсэн мүн. Эдэ хүсые хүдэлгэжэ, тылдэ ашаг үгэсэтэй хүдэлмэрилхэ ба фронтдо туһа хүргэхэ тусхай зүбөөр хэрэглэхэ, хүдэлхэ ябадал хадаа айхабтар шухала зорилго байна.

Ороон бүхэндэхи эхэнэрнүүд болбол армида татагдаһан эрэгтэй хүнэ халажа орохо, ажалай айхабтар ехэ резерв болоо. Дайлалдажа байгаа ороонто энэ резервые элсүүлэн ябуулганууд эгээн үргэн хэрэгтэйгээр эрхилэгдэнэ. Тэрэлхэдэ, Англида дайнай эхэ тээ 4 миллион шахуу эмэгтэй хүдэлмэрилжэ байһан ба американска хэблэлдэ мэдэгдэнэ тунхаглагдаһан мэдээнэй ёһоор, дайнай эхилдэ хойшо тэдэнэй тоо 2 дахин шахуу олошорһон гэнэ. Үйлэдбэри дээрэ хүдэлмэрилдэггүй эхэнэрнүүд ажалдаа хэрэгтэ хабаадуулгаһай. Тодорхойлон хэлэхэдэ эхэнэрнүүдэй „туһалгаа үзүүлхэ территориальнай", „эхэнэрнүүдэй туһалгаа үзүүлхэ авиационно-техническэ гэхэ мэтэнүүд эмхидхэн байгуулагдаа. Агаараар дайсанай добтолгоһоо хамгаалха эмхинүүдтэ эхэнэрнүүд болбол харуул хараха алба хэдэг, абарха командануудта хүдэлмэрилдэг байна.

Советскэ эхэнэрнүүд болбол дайнай болохоһоо урда тээшье экономическа ба политическэ ажабайдалда дэлхэй дээрэхи бүхы оронуудай эхэнэрнүүдһээ үлүү ехэ үүргэ дүүргэдэг байгаа. Советскэ эхэнэрнүүд хадаа социальна тэгшэ бэшэ ябадалые, тэрэшэлэн эксплоатаци гээшые мэдэхэгүй байна. Тэдэнэр эрэшүүдтээ аб адли эрхэтэйгээр мэргэжэл олодог, ажал хэдэг, салин абадаг байна. Советскэ эхэнэр болбол үүрэнэй албанай ударидахы тушаал ба үйлэдбэридэ һуурние эрэшүүдтэй адлаяр эзэлхэ эрхэтэй.

Манай газар дайда дээрэ шуһа адхаруулжа ябаһан гитлеровскэ һүрэг дээрмэшэдтэ эсэргүүсэн, эсэгэ ороноо хамгаалгын энэ нангин дайн болбол олон түмэн советскэ эхэнэрнүүдые жагсаан хүдэлгэбэ. Манай орон доторхи эхэнэрнүүд эрэшүүдтээ адлаяр засагаа барилсажа байдаг тула, эрэшүүдтээ адлаяр өөһэдынгөө эхэ ороние хамгаалалсахые хүсэнэ. Энэ болбол советскэ эхэнэр бүхэнэй нангин эрхэ ба уялгань мүн. Хэдэн зуугаад мянган патриотканууд эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда али нэгэ ажалябуулжа хабаадалсана. Тэдэнэр санитарна дружинада, медицинскэ сестрануудай, шуһаяа үгэгшэдэй зэргэнүүдтэ, отрядуудта, агаараар дайсанай добтолгоһоо хамгаалха эмхинүүдтэ жагсажа, өөрынгөө харуулна. Хэдэн зуугаад мянган эхэнэрнүүд эрэшүүлээ халан орохын тула үйлэдбэриин газарта ерэһэн байна. Мүн колхозницануud, эрэшүүдэйнгээ хэжэ байһан ажалда халан орожо, городой хүдэлмэришэн эхэнэрнүүдһээ хожомдоногүй.

Орёо нарин мэргэжэл шудалһан советскэ патриоткануудай ажалай эдибхи тухайда һүүлэй мэдээсэлнүүдэйнгээ нэгэндэ Советскэ Информбюро тэмдэглэһэн байна Ленинскэ түмэр замай Сортировочно станцида хүдэлмэрилдэг уборщица Клавдия Мальцова гэгшэ слесарь боложо, агаар хубаарилдаг багажые задалха мэргэжэл шудалаад, мүнөө фронтдо ошоһон хоёр эрэшүүдэй орондо хүдэлмэрилжэ байна. Дайнһаа урда тээ Тульска областиин заводуудай нэгэндэ имагта эрэшүүдэй хүдэлмэрилдэг ажалда хэдэн эхэнэрнүүд орожо, тэрээниие шудалжа шадаһан байха юм. Кузнецкэ бассейндэ 110 эхэнэр электровозой машинистнүүд, 218 эхэнэр электрослесарьнүүд болоо. Дайнай эхилхэһээ хойшо Ленинскэ түмэр замда 400 гаран эхэнэр, тэдээн соохоо 150-ниинь гэрэй эзэн эхэнэр, хүдэлмэришэд болгон бэлэдхэгдэһэн байна.

Дайнай һүжэрхэ бүри мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд, техническэ ба командна кадрнуудта хэрэглэл улам ехэдэхэ. Тиимэһээ, эхэнэрнүүдэй резервые бүрин хэрэглэхэ хэрэгтэй болоно. Тэдэнэй дундаһаа манай ажаүйлэдбэри ба хүдөө ажахыда шухала дунда ба дээдэ зэргын техническэ мэргэжэлтэй кадрнуудые бэлэдхэхэ шухала. Ажалай бүхы категориин, арадай ажахын аппарадай бүхы һалбаринуудай эрхим мэргэжэлэй ба хүтэлбэрилхы хүдэлмэринүүдтэ эхэнэрнүүдые дэбжүүлхэ ябадалда туһалха хэрэгтэй. Эхэнэрнүүдэй патриотическа үүсхэлые бүхы үүрэнэй масштаб соо эхэнэр кадрнуудые бэлэдхэхэ эмхидхэлтэй тааралдуулаа һаа айхабтар ехэ аша үрэ үгэхэ байна.

Город ба хүдөөдэхи мэргэжэлтэй эхэнэр шэнэ хүдэлмэришэд болбол үшөө ехэ нэмэлтэ зэр зэбсэг, хоол хүнэнэ ба хубсаһа хунарые Улаан Армидаа үгэхэнь лабтай,

Эхэнэрнүүд фронтдоо туһална. Эхэнэрнүүд тылээ бүхэжүүлнэ. Дайсан болбол тусхай агентнүүдые манай тыл уруу элигээхэ, зоной дунда худал хуурмаг үгэнүүдые тараалгадаг ба хүн зониие мэгдүүлхэ гэһэн зорилго табидаг байна. Тиихэдээ, гэнэн хонгор, ушар ёһо хүсэд мэдэхэгүй эхэнэрнүүдые оложо өөһэдынгөө зэбсэг болгодог байха юм. Советскэ патриотканууд хадаа дайсанай али бүхы аашануудта шанга харюу үгэжэ байха зэргэтэй! Энэ бэрхэшээлтэ, хатуу шанга дайнай үедэ бүхы советскэ эхэнэрнүүд болбол айхабтар тэсэмгэй, хатуу шанга, үнэн сэхэ байха ёһотой. Эхэнэрнүүдые политическэ талаарнь хүмүүжүүлгэ ба тэдэнэй дундахи ойлгуулламжын хүдэлмэридэ халуун анхарал табиха зорилгонууд манай партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай урда табигдана. Нилээд олон партийна, комсомольско организацинууд болбол урдань байһан һунгуулиин участогуудта ябуулдаг хүдэлмэреэ һүүлэй сагта орхижорхиһон байна. Энэнь тон буруу. Дайнай үедэ энэ хүдэлмэри улам эршэмтэйгээр ябуулагдаха ёһотой. Нэн түрүүндэ, гэрэй эзэн эхэнэрнүүдые суглуулан, мүнөө боложо байгаа сагай байдалтай танилсуулха хэрэгтэй.

Эхэнэрнүүд болбол политическэ асуудалнууд ба уласхоорондын байдалые айхабтар ехээр һонирходог. Тиимэһээ агитаторнууд болбол олон түмэн эхэнэрнүүдэй һонирхоһон асуудалнуудта саг дары харюу үгэжэ байха ушартай.

Оромнай аюулда ороод байна. Бүхы арадууд болбол бузар фашистска дайсаниие шадаал һаа түргэнөөр бута хяа сохихые хүсэнэ. Советскэ эхэнэрнүүдэй, тэдэнэй үхибүүдэй, тэдэнэй бүлэнэрэй хуби заяан болбол советскэ ороной хуби заяантай нягта холбоотой. Эхэнэр бүхэн эхэ ороноо хамгаалжа, немецкэ фашистска булимтарагшадые бута хяа сохихо хэрэгтэ бүхы хүсэеэ үгэг лэ!

(„Правдын" түрүү бэшэгһээ).

Германска информационно бюрогой хуурмаг шэнэ аашануud

ТЕГЕРАН, октябриин 8. (ТАСС). Германска информационно бюро болбол германска дипломатическа миссиин состав Ираньһаа мордохо үедөө элдэб хашалтада орсо гэһэн мэдээсэлнүүдые һүүлэй үдэрнүүдтэ эршэмтэйгээр тарааба. Геббельсын мэдэлдэ байдаг дүршэлтэ худалшад болбол дипломатическа нюурнуудай ойроо хүртэшэгүй эрхэнүүдые эбдэдэг германска методүүдые һайн мэдэхэ байһаниинь элитэ, тиигэбэшье өөһэдынгөө ябуулгануудай юрын запшал дүрэнүүдые Иранда Советскэ түлөөлэгшэдтэ тохоходоо бэхэ гуурһаашье гамнаагүй байна. Зүгөөр, тэдэнэр болбол өөһэдынь хуурмаг мэхые элирүүлэн харуулха зарим нэгэн ушар байдалые хараада абаагүй. Ираньһаа германска миссиин мордолго болбол Иранда байгаа олон түрэнүүдэй дипломатическа түлөөлэгшэдэй хараһаар байтар болоһон байна. Германска дипломатическа миссиинхидтэ муугаар хандаһан тушаа германска пропагандын хуурмаг һанаашалгатай дашзрамдуулан, тэдэ түлөөлэгшэд ехээр гайхана, дурэа гутана.

Бодото дээрээ, германска миссиин состав барандаа бүхы дипломатическа документнүүд ба үмсынгөө багаажнуудые абаад, ямаршье үзэлгэлэ орогнүйгөөр, ирано-турецкэ хилээр табигдаһан байна. Ираньһаа германска миссиин мордолготой нэгэ доро, мүн тэрэшэлэн Тегерандахи японско миссиин удэшэлгэ доро итальянска миссиин сотрудниггууд мордолсоһониинь мэдээжэ.

«Осиин» державануудай миссиинүүдэй мордохоо байгаа сотрудниггуудта ямаршьегүй һайн хандалга гаргагдаһан байгаа. Турецкэ хилын сахюулай офицернүүдэй ба итальянецуудые удэшэжэ ябаһан Иранда японско дипломатическа миссиин түлөөлэгшын хабаадалга доро Италиин послаанник болбол итальянска миссиин членүүдтэ советскэ сэрэгэй засалгай һайнаар хандаһанайнь түлөө Советскэ комиссарта баясхалан хүргэһэн байна.

Ираньһаа германска дипломадуудай мордолго ба тэдэнэрые «хашаһан» тухай асуудалые тойруулан энэ хоһон шууна тараалга германска информационно бюродо юундээ хэрэгтэй болоо гээшэб? Энээндэ тайлбарие удаадахи баримтануud олгожо үгэнэ: Германска дипломадууд болбол миссиин туг доро далдалан антисоветскэ бүлэг шпионуудые ба диверсантнуудые хилэ нэбтэрүүлэн гаргахые һэдэһэн байна. Жэшээлхэдэ, миссиин членүүдэй документнүүдые шалгаха үедэ, хуурмаг паспортаар Турци худар орохые һэдэжэ ябаһан, кубанска сагаангвардеец Вилли Боровский гэгшэ германска посланнигай өөрынь машина соо һуужа ябатараа баригдаһан байха юм. Боровский гэгшые нэгжэхэдэ, хайлуулмал алтан, үнэтэ хэрэгсэлнүүд ба һүрэг мүнгэн олдоһон байна. Мүн тэрэшэлэн, Иранда байгаа немецкэ колониин город хэлэ һайса мэдэхэ членүүдые СССР-эй территори дээрэ һүйдхэл һандаргал хэхын түлөө тусхай бэлэдхэдэг байһаниинь элирүүлэгдэһэн байна. Тэдэнэрэй заримуудынь мүн лэ Ираньһаа германска миссиин һугада хабшуулдан зугадахые оролдоо. Советскэ түлөөлэгшэд болбол хилэ дээрэ германска чиновниггуудай энэ ябуулгые тодоруулһан ба хоргодон гарахые һэдэһэн шпионуудые барижа абаһан байгаа.

Эдэ баримтануud дээрэһээ харахада, Ираньһаа ябуулагдаһан германска миссиин членүүдтэ хашалта хэбэ гэһэн германска пропагандын баталалгын худал хуурмаг байһаниинь тон эли болоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Варшавын багашуud болбол фашистска полицейс кэнүүдэй харуул доро ҮЛИЦА УГААЖА БАЙНА. «Пост Меридиемһээ» репродукци (ТАСС).

Английска парламентын бүрин эрхэнүүдые утадхалга

ЛОНДОН, октябриин 8. (ТАСС). Информациин министерствын мэдээсэхэнь хадаа, парламентын мүнөөнэй составай бүрин эрхэнүүдые үшөө нэгэ жэл утадхаха тухай хуулиин проект мүнөөдэр голосованигүйгөөр абтаһан байна. Нэгэн хамта муниципальн графствануудай гэхэ мэтэ дүүдэй бүрин эрхэнүүдые халга тухай хуулиин проектаһан байна.

Югославидахи партизанска тэмсэл

СТОКГОЛЬМ, октябриин 8. (ТАСС). «Афтонбладет» газетын мэдээсэхэнь хадаа, Черногоридо университедэй профессорнуудэй нэгэнэйнь толгойлолтогтойгоор арадай правительство байгуулагдаа. Правительство болбол Ужице город ошолгын паспортнуud ба пропускнуудые үгэнэ. Түрүүнэй югославска армиин офицернүүд партизанска хүдэлөөе хүтэлбэрилнэ, тэрээндэ арбаад мянга хүн хабааданад. Тэрэшэлэн град ба Смедеровэдэхи туг нуud тухай мэдээсэгдэнэ, алуулагшад ба шархатагшад Югославиин шухала хүлөөсө район болохо—Бенадай ажахы ба зам харилсаан дэмжэлалдаануud ба һаад һүй актнуud болоно.

ФИНЛЯНДИДАХИ ЗАБАСТОВКО

СТОКГОЛЬМ, октябриин 8. (ТАСС). Ваза городтохи «Текно» гэжэ фабрика дээрэ хүдэлмэришэдэй забастовко болоно. Октябриин 2-то правительство болбол забастовкые үтэр түргэн болоулах хүдэлмэришэдтэ захирба «Суомен сосиалидемократти» гэ мэдээсэнэ.

Иранска арми доторхи шэнэ томилолгонуud

ТЕГЕРАН, октябриин 7. (ТАСС). Иранска армиин генеральна штабай начальникай орологшоор генерал Рияги томилогдоо. Генерал Гадор гэгшэ офицерска дээдэ һургуулиин начальник орологшоор томилогдобо. Тэдэ энэ һургуулиин начальник байһан генерал Ара гэгшэ нэгэдэхи дивизиин командираар томилогдобо.

Австралийска лейбористска партиин шэнэ секретариие һунгалга

ЛОНДОН, октябриин 7. (ТАСС). Австралиин лейбористска партиин секретаряар Мартенс гэгшэ һунгагдаа гэжэ Рейтер агентство мэдээсэнэ.

Французууд генерал де Голлиин армида ороно

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 7. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэнэнэй ёһоор, французууд хадаа Индо-Хитадаа орхижо, генерал де Голлиин сэрэгүүдтэй нэгэдэхые хүсэнэ гэжэ Сайгонһоо ерэһэн нюурнуud дамжуулна. Гэбэшье зугадахые һэдэһэн олон тооной хүнүүд баригдажа Сайгоной ба Ханойн түрмэнүүдтэ хэгдэһэн байна.

Французска «Маршал Жоффр» пароходой командын 5 членнилада пароходойгоо ерэһэнэй дараа пароходһоо зугадаһан бэ. Тэдэнэр болбол генерал де Голлиин түлөө байһан консулнууджэ, де Голлиин сэрэгтэ һалгаараараа орохо өөһэдынгөө дурсэл тухай мэдүүлһэн байна.

Греческэ арад зон болбол богоолшологшодтоо шиидхэхы тэмсэлдэ бэлэдхэжэ байна

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 7. (ТАСС). „Крисчен Сэйенс Монитор" газетын стамбульска корреспондентын дамжуулхань, греческэ засагуудай мэдүүлһэнэй ёһоор, 300-400-һаа үсөөн бэшэ греческэ солдадууд үдэр бүр Грециһээ Палестина руу зугадана. Олоншог грек буу зэбсэгтэй болонхой. Өөрынгөө дарлагшадта эсэргүү бодохын тула тамсагые хүлеэгээд байна.

Чехословакида шэнэ саазалалганууд

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 7. (ТАСС). Чехи ба Моравиин протектор Гейдрих гэгшэ чехословацка армида урдань байһан 15 офицерые саазалха тухай приказ гаргаа гэжэ Юнайтед Пресс агентство дамжуулба.

Германска информационно бюрогой хуурмаг шэнэ аашануud

ТЕГЕРАН, октябриин 8. (ТАСС). Германска информационно бюро болбол германска дипломатическа миссиин состав Ираньһаа мордохо үедөө элдэб хашалтада орсо гэһэн мэдээсэлнүүдые һүүлэй үдэрнүүдтэ эршэмтэйгээр тарааба. Геббельсын мэдэлдэ байдаг дүршэлтэ худалшад болбол дипломатическа нюурнуudай ойроо хүртэшэгүй эрхэнүүдые эбдэдэг германска методүүдые һайн мэдэхэ байһаниинь элитэ, тиигэбэшье өөһэдынгөө ябуулгануudай юрын запшал дүрэнүүдые Иранда Советскэ түлөөлэгшэдтэ тохоходоо бэхэ гуурһаашье гамнаагүй байна. Зүгөөр, тэдэнэр болбол өөһэдынь хуурмаг мэхые элирүүлэн харуулха зарим нэгэн ушар байдалые хараада абаагүй. Ираньһаа германска миссиин мордолго болбол Иранда байгаа олон түрэнүүдэй дипломатическа түлөөлэгшэдэй хараһаар байтар болоһон байна. Германска дипломатическа миссиинхидтэ муугаар хандаһан тушаа германска пропагандын хуурмаг һанаашалгатай дашзрамдуулан, тэдэ түлөөлэгшэд ехээр гайхана, дурэа гутана.

Бодото дээрээ, германска миссиин состав барандаа бүхы дипломатическа документнүүд ба үмсынгөө багаажнуудые абаад, ямаршье үзэлгэлэ орогнүйгөөр, ирано-турецкэ хилээр табигдаһан байна. Ираньһаа германска миссиин мордолготой нэгэ доро, мүн тэрэшэлэн Тегерандахи японско миссиин удэшэлгэ доро итальянска миссиин сотрудниггууд мордолсоһониинь мэдээжэ.

«Осиин» державануудай миссиинүүдэй мордохоо байгаа сотрудниггуудта ямаршьегүй һайн хандалга гаргагдаһан байгаа. Турецкэ хилын сахюулай офицернүүдэй ба итальянецуудые удэшэжэ ябаһан Иранда японско дипломатическа миссиин түлөөлэгшын хабэзэрээ үлэхэ байна. Гол шалтагааниинь шулуун нүүрһөн, нефть ба түрхихэ тоһоной дутагдалтаа болоно. Транспортын министр болбол «ябалгаяа үсөөдхэгты» гэһэн уряалтайгаар арад зондоо хандаба.

Америкинска ажалай федерациин съезддэ Рузвельтын элигээһэн бэшэг

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 8. (ТАСС). Жэл бүридэ болодог американска ажалай федерациин 61-дэхи съезд үнгэрэгшэ үдэр нээгдээ. Гитлерэй бодото зорилгонь хадаа Европын бүхы оронуудые өөрынгөө мэдэлдэ абаха эрмэлзэлгэдэ байна, тиигэжэ өөрынгөө зэрлиг гурим тогтоохые хүсэнэ гэжэ, гүйсэдхэхэ комитедээр съезддэ табигдаһан тоосоон соо заагдана. Немецүүдээр эзэлэгдэһэн бүхы оронуудта, гитлеровскэ армиин хинамжалжа байгаа оронуудта демократическа сүлөөтэ профсоюзууд усадхагдаһан байна. Правительствын политикые немецкэ армиин шалган хинамжалдаг оронуудта бүхы эрхэ сүлөө үгы хэгдэнхэй. Ноёлогшо Гитлер ба тэрэнэй туһамаршад өөһэдынгөө ябуулгануudта яһа шуһанай илгаа гаргаха ябадалые үргэнөөр дэлгэрүүлнэ. Бага яһатаниие мүрдэһэн ба хюдаһан аашануudынь түүхын хуудаһануud соо туйлай хатуу, зэрлиг муухай актнуud болон орохо байна.

Гүйсэдхэхэ Комитет болбол американска оборонын программа, Англи ба тэрээнэй союзнигуудта гүйсэд дүүрэн туһаламжа үзүүлхэ политика дэмжэхые съезддэ һанамжална. Рузвельт болбол съезддэ бэшэгээр хандажа, нацистска бузар булайнуудые үгы хэхэ ябадал хангаха зорилготойгоор үйлэдбэрилгөө түргэдхэлгэдэ, нэгэдэлгэдэ профсоюзуудые уряалһан байна. „Гитлеризмын заналтань гансахан лэ худэлмэришэдтэ эсэргүү шэглүүлэгдэһэн бэшэ байна. Гитлеризм хадаа эрхэ сүлөөдэ дуратай бидэнэр бүгэдые—эрэгтэйшүүдые, эмэгтэйнүүдые, үхибүүдые аюулаар занажа байна. Энэ аюул болбол мүн американецуудыешье занажа байна. Иимэ дээрэһээ, американска арад болбол эрхэ сүлөөгөө хэзээдэшье буляагдахагүйн тулада өөрынгөө шадаха бүгэдые хэхэ гэжэ тангариг үргэһэн байна. Эрхэ сүлөөгөө хамгаалгын энэ хэрэггэ, бидэнэр өөһэдтөө байгаа бэе махабадай, ухаанай бүхы хүсые зорюулха ёһотой ба уялгатай байнабди. Манай оборонын программа, суднануудые, самоледуудые, ехэ буунуудые, танкнуудые үйлэдбэрилгэ болбол бүхы хэмжээгээрээ үргэдхэгдэһэн байха ёһотой. Энэ хадаа нацистска алууршадые илахын Тулада шухала буу зэбсэгэй тоо хүсөө гэһэн гансахан лэ нүхэсэлөөр хизаарлагдаха ёһотой" гэжэ Рузвельт бэшэнэ.

„Нью-Йорк Таймс" газетын дамжуулһанай ёһоор, американска ажалай федерациин түрүүлэгшэ Грин гэгшэ съезд дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, американска ажалай федерациин рузвельтовскэ программые дэмжэһэн тухай соносхоһон ба мүн тэрэшэлэн „бүхы дэлхэй дээрэ демократиие хамгаалхын түлөө, далай дээрэхи сүлөөтэ тамаралгые хамгаалхын түлөө бүри шиидхэхы ябуулгануudые хэрбээ абаха шухала ушартай болоо һаань" правительствие дэмжэхэ гэһэн найдуулга үгэһэн байна.

Элиашые сүүдлэһэнэй тодорхойлолто

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 7. (ТАСС). «Чехи ба Моравиин протекторадай» премьер-министр Элиашые сүүдлэһэнэй тодорхойлолтые «Дер Нейе Таг» газетэ мэдээсээ гэжэ Юнайтед Пресс агентство дамжуулна. Газетын бэшэһэнэй ёһоор, Элиаш гэгшэ генералнуud Ингер ба Нейман гэгшэдээр эмхидхэгдэһэн Германида эсэргүү заговорта хабаадаһан байгаа. Элиаш хадаа Шоранцын правительствын дэргэдэхи хэблэлэй таһагые дазгшын толгойлжо байһан нюуса организациин член байһан ба Прагада мэр Клапкын эмхидхэһэн организациин член байһан юм. Элиаш хадаа чешскэ эли мэдээжэ деятельнүүдэй, тэдэн соо хоёр министрын, хилэ дабан зугадалгадань туһалһан байгаа. Тэрэ болбол чешскэ арадай дундахи нюуса ябуулгануudай тухай мэдэжэ байһан гэбэшье, энээн тухай германска засагта мэдээсэгүй байгаа. Чехословакиие Германиин бутарган һалгаанай һүүлээр, шоранецууд болбол хэлэлгые ажаглаха бюро эмхидхэгдэһэниие Элиаш хадаа мэдэжэ байһан юм. Энэ бюродо чехословацка разведкын хуушанай офицернүүд ороһон, тэдэнэр болбол нюуса информацинуудые суглуулдаг байгаа.

Газетын заанай ёһоор, чехословацка парламентын социалдемократай хуушанай депутат Ливхет гэгшэ эли мэдээжэ деятельнүүдэй хилэ дабан зугадалгада туһалһан ба мүн «Германида туһалдаг нюурнуudые усадхаха» зорилготой сэрэгэй нюуса организацида хабаадаһан байна.

Газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Прагын мэр Клапка гэгшэ хилын саана байһан чешскэ эмигрантнуудта туһалхын түлөө гүрэнэй зөөри хэрэглэһэн байнаб гэжэ мэдэрһэн байна.

Английска парламентын бүрин эрхэнүүдые утадхалга

ЛОНДОН, октябриин 8. (ТАСС). Информациин министерствын мэдээсэхэнь хадаа, парламентын мүнөөнэй составай бүрин эрхэнүүдые үшөө нэгэ жэл утадхаха тухай хуулиин проект мүнөөдэр голосованигүйгөөр абтаһан байна. Нэгэн хамта муниципальн графствануудай гэхэ мэтэ дүүдэй бүрин эрхэнүүдые халга тухай хуулиин проектаһан байна.

Югославидахи партизанска тэмсэл

СТОКГОЛЬМ, октябриин 8. (ТАСС). «Афтонбладет» газетын мэдээсэхэнь хадаа, Черногоридо университедэй профессорнуудэй нэгэнэйнь толгойлолтогтойгоор арадай правительство байгуулагдаа. Правительство болбол Ужице город ошолгын паспортнуud ба пропускнуудые үгэнэ. Түрүүнэй югославска армиин офицернүүд партизанска хүдэлөөе хүтэлбэрилнэ, тэрээндэ арбаад мянга хүн хабааданад. Тэрэшэлэн град ба Смедеровэдэхи туг нуud тухай мэдээсэгдэнэ, алуулагшад ба шархатагшад Югославиин шухала хүлөөсө район болохо—Бенадай ажахы ба зам харилсаан дэмжэлалдаануud ба һаад һүй актнуud болоно.

ФИНЛЯНДИДАХИ ЗАБАСТОВКО

СТОКГОЛЬМ, октябриин 8. (ТАСС). Ваза городтохи «Текно» гэжэ фабрика дээрэ хүдэлмэришэдэй забастовко болоно. Октябриин 2-то правительство болбол забастовкые үтэр түргэн болоулах хүдэлмэришэдтэ захирба «Суомен сосиалидемократти» гэ мэдээсэнэ.

Иранска арми доторхи шэнэ томилолгонуud

ТЕГЕРАН, октябриин 7. (ТАСС). Иранска армиин генеральна штабай начальникай орологшоор генерал Рияги томилогдоо. Генерал Гадор гэгшэ офицерска дээдэ һургуулиин начальник орологшоор томилогдобо. Тэдэ энэ һургуулиин начальник байһан генерал Ара гэгшэ нэгэдэхи дивизиин командираар томилогдобо.

Австралийска лейбористска партиин шэнэ секретариие һунгалга

ЛОНДОН, октябриин 7. (ТАСС). Австралиин лейбористска партиин секретаряар Мартенс гэгшэ һунгагдаа гэжэ Рейтер агентство мэдээсэнэ.

Французууд генерал де Голлиин армида ороно

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 7. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын мэдээсэнэнэй ёһоор, французууд хадаа Индо-Хитадаа орхижо, генерал де Голлиин сэрэгүүдтэй нэгэдэхые хүсэнэ гэжэ Сайгонһоо ерэһэн нюурнуud дамжуулна. Гэбэшье зугадахые һэдэһэн олон тооной хүнүүд баригдажа Сайгоной ба Ханойн түрмэнүүдтэ хэгдэһэн байна.

Французска «Маршал Жоффр» пароходой командын 5 членнилада пароходойгоо ерэһэнэй дараа пароходһоо зугадаһан бэ. Тэдэнэр болбол генерал де Голлиин түлөө байһан консулнууджэ, де Голлиин сэрэгтэ һалгаараараа орохо өөһэдынгөө дурсэл тухай мэдүүлһэн байна.

Греческэ арад зон болбол богоолшологшодтоо шиидхэхы тэмсэлдэ бэлэдхэжэ байна

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 7. (ТАСС). „Крисчен Сэйенс Монитор" газетын стамбульска корреспондентын дамжуулхань, греческэ засагуудай мэдүүлһэнэй ёһоор, 300-400-һаа үсөөн бэшэ греческэ солдадууд үдэр бүр Грециһээ Палестина руу зугадана. Олоншог грек буу зэбсэгтэй болонхой. Өөрынгөө дарлагшадта эсэргүү бодохын тула тамсагые хүлеэгээд байна.

Чехословакида шэнэ саазалалганууд

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 7. (ТАСС). Чехи ба Моравиин протектор Гейдрих гэгшэ чехословацка армида урдань байһан 15 офицерые саазалха тухай приказ гаргаа гэжэ Юнайтед Пресс агентство дамжуулба.

АЛУУРШАДАЙ АРМИ

Гитлеровскэ генералнуud болбол хүсөөрөө ороошодой, алууршадай ба һүйдхэл һандаргал хэзээшэдэй забхайрһан бандые манай жаргалта һайхан орон дэлхэй уруу туулһан байна.

Эдэ зэрлиг алууршадай орожо гараһан тосхон ба город бүхэнэй улицануud манай эхэнэр, үхибүүд ба үбгэдэй шуһаар хушагдаһхай. Фашистска хэрэгэгы дошхон офицер ба солдадууд саг зуурада эзэлжэ абаһан советскэ районуудтахи зониие гараа татангүйгөөр дээрмэдэн хюдана. Эдэ алууршад, дээрмэшэд ба хүсөөрөө ороошод хадаа өөһэдынгөө арьяатан зэрлиг абьяасые дураарнь табиһан байна.

Эдэнэр болбол үнэндөө хада арми бэшэ, харин толгойн хэрэгэй гэмтэнүүдэй, хулгайшадай, дээрмэшэдэй ба алууршадай банда байха юм. Тэдэнэр болбол үнэндөө хада офицер ба солдадууд бэшэ, харин мяхаша арьяатан түрэлтэнһөө хүн нюуртай боложо хубилан гараһан бузар булай зэрлигүүд байха юм. Тэдэнэрэй гаанса нэгэнийнь иимэ дошхон хэрэгэгы байдаг бэшэ, харин бүхы дээрээ, бултадаа иимэ байха юм. Хүн зониие үндэнэ үреөрнь хюдажа дуулаха гү, али богоол барлаг болгоо зобоохо ба алахаараа айлган мэдэлдэ барижа байха гэһэн зорилготой юм.

Ажана амталан һуулаһан зониие һүрэг һүрэгөөрнь алаха, эхэнэрнүүдые дорожолон дэрлаха зэрлиг нэрэ солоёо бузараһан эдэнэр шэнги арми бүхы хүн түрэлтэнэй түүхэдэ огтошье байгаагүй юм һэн. Фашистнуud болбол маной город ба тосхонуудай һуурин зониие юрын алалгаар алажа байдаг бэшэ, харин туйлай өхээр тамалан зобоожо аладаг байха юм. Хоёр хүлтэ тэдэ арьяатануud хадаа колхозник, худэлмэришэн ба советскэ албахаагшадые нүхэн соо амидыгаар булажа аладаг, эхэнэр ба басагадые хүсөөрөө эдлэһэнэйнгээ һүүлээр зэрлиг муухайгаар хюдаг байха юм. Манай сэрэгүүдээр гү, али партизануудаар сүлөөлэгдэһэн тосхон бүхэндэ шахуу гэдэһиень хүү ерэжэ, сээжьень отолон эсхэжэ, бэеьень эндэ тэндэнь жадаар сүмэ хадхажа байжа фашистнуудта алуулһан эхэнэр ба басагадай үхэһэн бэе олдодог байна. Гитлеровскэ арьяатануud болбол үхибүүдые барижа эхэнүүдэйнь хараһаар байтар хэдэн хуби болгон хэршэжэ аладаг байха юм.

Галзуурһан фашистска нохосуud шархатажа плендэ абташаһан улаанармеец ба командирнуудыемнай айхабтар ехээр зобоон тамалжа аладаг байха юм. Фашистска офицер ба солдадууд шархатаһан улаанармеец ба командирнуудые амидыгаар шатаажа аладаг байна. Тэдэ алууршад болбол манай һүр хүсэнэй урдаһаа эсэргүүсэлдэжэ ядаһан үүр сухалаа шархатажа плендэ оргошодто гаргажа тэдэнэймнай нюудые түнхижэ, хэлыень таһа татажа, хамар, шэхэн, урал, гар ба хүлнүүдыень таһа отолжо ба урал амыень үдэжэ байжа хэлэшэгүй ехээр зобоон тамалжа аладаг байха юм. Эдэ галзуурһан арьяатануудай үйлэ аашэнуудые дуулахадаа досоо тэсэшэгүй болоно.

Немецко-фашистска зэрлиг хюдалгануудые тооложо барашагүй. Тэдэ зэрлиг хюдалгануудыень суглуулжа бэшэхэ болоо һаа нилээд зузаан хэдэн номуудые бэшэмээр байха.

Гитлеровецүүд болбол манай гоё һайхан жаргаланта орон дэлхэйдэ добтолон орожо ерэхэдээ һүрэг дээрмэшэд ба хулгайшадай гуримаар орожо ерэһэн байна. Тэдэ сэгэн Улаан Армиин бусаан эзэлһэн манай Ельня городые фашистнуud эзэлээд байхадаа тэндэхи хүн зониие айхабтараар тамалан зобооһон ба алаһан хюдаһан байна. Энээниень хараһан хүнүүд хөөрэдэг байна. Ельня городой худэлмэришэн Иосиф Иванович Акатенков гэгшые худэлмэри дээрэһээнь барижа абаад «стахановец гүш?»—гэжэ тэдэ бандидуудай һурахада стахановец байһанаа үнэн уруунь хэрюусаһан байгаа. Тиихэдэнь тэдэ гитлеровскэ арьяатануud нүхэр Акатенковые хүтэлэн абаашажа айхабтар ехээр зобоожо алаһан байха юм. Ельня городой улицануud хүсөөрөө эдлүүлһэн эхэнэр ба басагадай һүрэтэй хашхаралдаагаар суурьяатажа байгаа бэлэй. Нэгэ фашистска офицер 12 нэһатай Таня Иваненко гэжэ басагые хүсөөрөө эдлээд, һүүлдэнь алажархиһан байгаа. Немецкэ солдадууд болбол худэлмэришэн эхэнэр стахановец Анна К. гэгшые 13 час болоод нарайлхаяа байтарнь хүсөөрөө эдлэһэн байха юм. Мүн тэдэ немецкэ солдадууд Любовь Мировна Мотина гэжэ хугшэнэй улицада ябатар хубсаһиень тайлуулжа абаад алажархиһан байна.

Ельня ба бэшэшье ондоо городуудтамнай гитлеровецүүд орожо ерэмсээрээ нэн түрүүшын үедэ зоболонто эхэнэр ба басагадуудые буугай хүсөөр айлган суглуулжа янхануудай гэрые нээдэг байха юм.

Манай сэрэгүүдээр бусаан эзэлэгдэжэ абтаһан тосхон ба һуурин нуud һандаржа эбдэршэһэн, хоо-һоржо дуулһашаһан һүрэтэй муухай үзэгдэлтэй байха юм. Тэдэ тосхон ба һуурин газарнуудта үлээд үзэхэ гэһэн хүнүүд фашистнуудай гарта орожо катаржанай худэлмэридэ тыл уруу абашуулагдаһан байна. Жэшээлхэдэ, фашистнуud Цициха гэжэ тосхондо орожо ерэмсээрээ алуулагдаһан ба зобоон тамалагдаһан хүнүүдһээнь бэшэниие бултыень суглуулжа базалгтын худэлмэри хүүлхые туужа абаашаһан байна. Тиитэжэ тэрэ тосхониие хүн зон һоонь сүлөөлөөд, колхозниггуудай эд хогшолые эзэгүй болгожо ерээд, фашистска солдадуудта тонуулһан байна. Тэрэ тосхоной диилэнхи гэр байдалынь шатлагдажа үнэһэн тобориг болошонхой.

Шэнэ ургасые хуряажа урдеэдүй байһан һуурин газарта фашистнуud орожо ерэмсээрээ колхозниггуудые буугай хүсөөр айлган тарьяаень хуряалгажа сохюулаад тусхай складуудые нээжэ бүхы тарьяа талхыень тэндэ суглуулһан байна. Тиигэмсээрээ диилэнхи хуби тарьяа талхыень тэрэ дары Германи уруу ябуулаад, үлдэгшэ хуби тарьяа талхыень өөһэдынгөө, солдадуудайнгаа, хэрэгсэлдэ гэжэ буляан абаһан байна. Фашистнуud болбол советскэ засагай үедэ ба колхозно байдалай үедэ колхозниггуудай суглуулһан зөөри зөөшые, эд хогшолые сүм буляажа абадаг байна.

Фашистска арми болбол хүн зониие арьяатан зэрлигээр хюдажа ба дорожолон зобоожо ябахаар һүргэгдан хүмүүжүүлэгдэнхэй. Гитлеровскэ толгойлогшод болбол иигэжэ хүн зониие алажа, тонюожо, хүн зондо хүсөөрөө орожо, хүн зоной байра байдалые һандарглажа ба шатаажа ябаха даа сэдьхэлээ ханажа жаргаг сэнгэхээр өөһэдынгөө солдадуудые хүмүүжүүлһэн байна. Энээгээрээ солдат бүхэниинь ханажа, шуналтайгаар оролдожо уратшаа ябаха ёһотой байна.

Богемскэ ефрейтор, шуһаша Гитлер болбол засагые толгойлон бараад байхадаа: «20 миллион хүнүүдые хюдажа дуулаха ёһотой. Энэ хэрэг үйлэ болбол мүнөө үедэ германска политикын тол зорилгонь байна» гэжэ мэдүүлһэн байха юм.

Нэн түрүүшын үедэ бүхы славян арадуудые үгы хэхэ гэһэн зорилгые титлеровецүүд урдаа табинхай. «Бидэнэр болбол нэн түрүүшын үедэ бүы славян арадуудые—город, поляк, чех, словак, болгар, украинец ба белоруссуудые түрихэ ба хюдаха ёһотойбди»,—гэжэ тон сэхээр шуһаша Гитлер хэлэһэн байна.

Гитлер болбол энэ зорилгоёо бэелүүлхын тула нэгэ хэдэхэн тусхай алууршадые элигээгээ бэшэ, харин гитлеровскэ арми соо ябаашад болбол бүгэдөөрөө алууршад, бүгэдөөрөө тонуулшад, бүгэдөөрөө хүсөөрөө ороошод ба дээрмэшэд байха юм. Гитлеровскэ армиин солдадууд ба офицернүүд болбол эйхабтар дошхон хэрэгэгы хоёр хүлтэй арьяатануud юм. Тэдэнэр болбол хүнэй мяхаар хоол хэжэ, хүнэй шуһаар умда хэжэ ябаха шуналтай.

«Советскэ байдалда хабаадаһан бүхы хүнүүдые буудажа алан дуулаха хэрэгтэй»,—гэжэ тусхай приказые Гитлер гаргаһан байна. Тиигэжэ тэрэнэй арми хадаа энэ приказыень бэелүүлжэ ябана гээшэ. Тэд, хэнэйшье мэдэһээр, Советскэ Союз соо һуужа байһан бүхы гражданинуud «советскэ байдалда хабаатай» байха тула өөрынгөө засагые дэмжэлсэн тэрээнээ хамгаалан аршалха гэжэ оролдохо байха. Гитлер энээниие баһал һайн мэдэжэ байгаа ёһотой. Тиигэбэшье «Бүхэниие тоногты, бүхэниие галдагты, бүхэниие хүсөөрөө эдлэгты, бүхэниие алагты, хюдагты! Тиигэжэ тамалан зобоогдогшод ба алуулагшадай хубсаһа хунарые тайлан абажа өөһэдынгөө эмэнүүдые гоёон хубсалуулагты. өөһэдынгөө карман уруу һайсар суглуулагты»,—гэжэ бандидуудай фюрер Гитлер болбол өөрынгөө солдадуудта заанан захиһан байха юм.

Гитлер хадаа зөөри эдлэлдэ шунахай абьяасые тэжээн тэлхэхэ аргаар бандидуудаа дайнда зүдхэмжэтэй ябуулхые оролдодог байна.

Гитлерэй даабари гүйсэдхэхын тула германска дээдэ командовани болбол бүхы германска армиин частьнуудай командиргуудта нимэ нюуса даабари бэшэг элигээһэн байна:

«Зүүн фронтдохи тусхай байдал дээрэһээ гараһан гол гол зорилгонуud тухай мүнөө дахин анхаралаа хандуулха шухала байна. Энэ фронт дээрэ ябаһан немецкэ дадуудта гам хайрагүйн мэ бии болгожо хүмүжүүлхэ тэй. Эрэ эмэ ба хүгшэ залуу гадгүй, юрэ хүн бүхэндэ зоо зантайгаар хандаха гээшэ таарахагүй. Хүн зониие һүлэн айлгажа шадаһан солдатнэй үүсхэлые үргэмжэлхэ шухала. Мүн тэрэшэлэн дайн рэһээ зөөри хогшолые суглуулгэһэн офицер ба солдат бүхүсэлые үргэмжэлэн һургаха рэгтэй».

Энэ заабари бэшэг соо тодоор хэлэгдэһэн байна. заабари бэшэгынь нюуса зүгөөр фашистска эрлигүүдэ нэн гэмтэ ябуулганууд байжа шадахагүй. Тэдэ дай хэһэн зэрлиг хюдалга нуud дээрмэдэлгые бүхы мэдэнхэй.

Советскэ патриодуud фашистска алууршадай хэ-һата үйлые үзэхэ ба дуулаа тэдэниие үзэн ядаха ба тэдэ үһөөгөө абахын нангин мэдэ досоогоо үргуулдаг байна. шистнуud хадаа бүхы үйлынгөө түлөө манай урда рюусаха. Тэдэнэр болбол со хүнүүдые доромжолһонойнгоо даһанайнгаа, тоноһон ба дэ-һэнэйнгээ түлөө сүм харюу

Үхэлэй түлөө үхэл! Шу түлөө шуһан! Фашистнуудай-нэн нэгэхэншье гэмтэ үй бидэнэр мартажа миин орхи бди. Айхабтар хатуугаар, тар шангаар үһөөгөө абаа

И. Ерм

Харюусалгата редактор Д. ДАМДИН

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны: отв. и зам. редактора—3-44; секретар ната—3-23; отделов партийной жизни, агитации и пропаганды—7-55; сельскохозяйственного отдела и отдела писем—5-07.

Н—3205 Типография издательства республиканских газет БМ